4 JAN 2006

TO THE READER

KINDLY use this book very carefully. If the book is disfigured or marked or written on while in your possession the book will have to be replaced by a new copy or paid for. In case the book be a volume of set of which single volumes are not available the price of the whole set will be realized

SRI PRATAP COLLEGE
SRINAGAR.

LIBRARY

Class No. 891.441
Book No. M 21 G
Acc. No. 16006

891.441
ম 21 G

16006

چھاپ غلام محمد نور محمد

۴۸۶

جملہ حقوق محفوظ ہیں

چھُہ عشقن داد والہ سخت مشکل

الحمد للہ و المنۃ کہ اندرین زمان بہمت فخرِ اِن سعاد تنشان قصۂ خوشتر

16006

مسمّیٰ بہ

گُل و صنوبر کلان

بزبانِ کشمیری

یعنی گُلہ کیاہ کُر صنوبرَس سیت

محمد شعبان صوفی سکنہ گبر نے

غلام محمد نور محمد تاجرانِ کتب

۱ مہاراج بازار گنج بازار - ۲ مائیسہ بازار امیرا کدل سرینگر

۳ زینہ کدل و فتح کدل باغ سرینگر کشمیر کے ذریعہ

در مطبع (نعمانی پریس) (دہلی) شائع کیا (رکنۃ قاضی)

نئے تصنیفات:- شاہنامہ ۱۰ حصہ، خاور نامہ ۱۱ حصہ، رستم نامہ ۴ حصہ، مختار نامہ ۶ حصہ، ممتاز بینظیر ۶ حصہ، قصہ امیر حمزہ ۱۵ حصہ چھپکر تیار ہیں۔

گل وصنوبر

آہی رحمتوک برموٗژہ راوُم
وسیلہ چھوس نان پوشاہ جیلانن
دچھوم اُردو زبانی نثر پاٹھی
یہ فرصت چھم غنیمت بانہ کنہہ
بارُدو ناو چھوی تت گل وصنوبر
دپھوم عبد الکبیرن تھاو منت
بکشمیری دنکنا این فانہ
ونن تمُند کرُم پانس منظور

بسم اللہ الرحمن الرحیم

غریبن عاجزن منت مے تھاوُم
کرن تصنیف چھم کاشر کتاباہ
وکنم کاشر زبانی نظم پاٹھی
چہ تت منز باغ وارہ تم مہ منس
مہ ونتو گل کران گیا باصنوبر
بکار ندگری ح اراہ سو مشہور

گل وصنوبر

نصیب کرہ ماچہ ارکن باغ و بستان
دلن اندر تمکو مہ چھوم جیاباہ
ونم مہ مختصر ایزاد کنہہ نہ
عبارت حرفہ حرفہ پور امس
پرت تیچھی عبارت ند بشارت
بیان گاس اکن بت ناو چھو گیور
مہ گومت شوق اکو می غائیبانہ
تھوم یت جان آدم ناو مشہور

غزل

ہر دم چانوی چھوم آرزوے
تمنا بیت دلس اَت دوہ چانوی
درود و سلام سوزی ذاتن
یژہ سان نیو نک معراجس
تشریف بلہ نبوت لا مکانس
جبریل ہمراہ بلہ تھاونی
لوژہ چانہ برہ تو بیو آسمانن

ماہ تابانہ ہا وائسہ روی
ماہ تابانہ ہا وائسہ روی
ہر ساتہ بزنطہ کنہ گژہ آسون
ماہ تابانہ ہا وائسہ روی
یا رسول اول چانو رتہ ہون من
ماہ تابانہ ہا وائسہ روی
سوار کرنک تس براقس
ماہ تابانہ ہا وائسہ روی
عرش تہ کرسی اراہ فیو رحس
ماہ تابانہ ہا دہسہ روی
یم تتہ سراس جم بادنے
ماہ تابانہ ہا وائسہ روی
تعریف کرنے پانہ ذاتن
ماہ تابانہ ہا وائسہ روی

رات دوہ دادہ چانہ چھم اس جوے
رنبہ وَن دوی چانو ژھ گلاب روے
ہنت سوی پیغام جبریل دئے
رہبر جبریل سیت سیت اوئے
ملکو وارہ پاٹھ وچھ ہی دئی
ملکن ینہ چانہ تمنا دردئی
فریاد دلیاوان شعبان ادئے

خدایا ته چوک ستر ساری کران
عفو کر کرتی ئی اسی بندگان
زلعبد حمد باری نعت سرور
کڈت بیرن کرس کا شر مه پیوند
بشر فی آسو عادل شہر با راه
تمی کر ظالمن ہند خانه برباد
ٹہاه مشہور گومت ڈی ریسخاو

داستان شمشاد شاه

ڈنی لو عاشقن ہند قصه تی بر
ڈنی از ابتداتی تہا وتست کن
امیره تخت گیراه تاجدار راه
کران آسوی حکومت کا مرانی
یه پشتی اتس دی پان آسی نجوست
ہوان رخصت گرہان ہم ہر شکا

جیہه کا ربدی ان دی وه اس کران
گرتہ ہو خوار و رسوا ٹہا در جہان
اند رصدس گمت ڈی ردانه جہوی سنج
سنک یله معنیس پیان گرتہ ہی ن
ڈین اتس پادشاہن ناو شمشاد
گداین پٹ گرانی زرفشانی
تمی آسی مغس فرمانبردار

دربیان روانه شدن شہزاده کلان فرزند شمشاد شاه بابت شکار کردن و ملاقی شدن با برہمن

عرض کرنے ٹہر پنجوتس کیجلاہس
ڈتم رخصت کری لو زاره پاراه
عرض منظور کرنیں پادشاہن
یکه نیر و شکارس عزره سامان
صبح سیئن ڈ میدگاش یلیه آو
جہانس جابه سیتن قدر و اراه
ڈتس رخصت یله تم قبله گاہن
شکارگاہس اندر وا تو لعبه ہیفته
ڈھن ہرنه بوان ز طرف کہسار
ڈین ہرنه رٹ کیتر اه کر یوس فن
کرت حمله ڈلوی ہرنه بکہسار
ڈین فوجس جہنه باقی آب و دانه
کرت حمله ڈلوی ہرنه بکہسار

ڈتم رخصت گرتہ ہی سیر شکارس
بو کره ماسیر جنگلها خرامان
نمی شمشاد شاہن قبله گاہن
ڈومس کرنی تیاری ز د سامان
سو شہزاده نشه مالس گرح زاو
ڈتم رخصت گرتہ ہی بو ہر شکار
پینن خلعت ڈلس تم پادشاہن
کرن گو وی گوزن جی شیر درام
ڈین فوجس اس لی و ز و خبردار
ہمیں کن ہرنه ژله مارن سنج پانه
ٹہاه شہزادنی فوجس ڈتن مار
سو ہرنه نیر تھی گو جوان ہوائی

ہوس سیر کی دلس گو مت مہ و اراه
دلس اندر تمکو واراه مه ارمان
امی وقته شکارن ڈ تو نه فرمان
اتن شمارت ز لشکر ت پہلوان
ده گل گنڈت ڈین مہا شہنشاه
یمی فیرت خدایده مه ڈ یم سار
سه لشکر بیت پکان گو رفته رفته
ڈٹان باران ز ڈٹان ز صبح تا شام
تقید فوجسی گرت شاہزادن
ببیه پران کری مت خانمانه
مگر ڈلو طرف شہزاده سو ہرنه
گئی فوجس تح و چھینی نامرادی
ٹہاه فوجس ڈلوی شہزادنی مار

کہ ہر شب شاہزادہ تی آیو
کہتا اندھیری جائی کس جی رات
شہاہ گیڑن لوی شہزادی سچ و
پکان پیا سہ گڈھال الحول الرزی
دیجھون کیا سبب کر داد یاپ
آلوی تنہاجن کو شاہ والا
ڈوکہا تدی کلس نیر نابا ہم
آئس فقس کنوی اگاہ جہین خاص
وجہین آگو ج ویاتی ہر کرکی ہم
کرتے پاکی پیران نفلاہ بجوید
نرہ ہر چشمہ ہمن با وسانی
ہرن کونی پنن کام زمشقت
سالہا ماہا ہس کر شاہزادن
ڈیٹ ہم ساہین بنج رفتہ تہا
بر تنہانی شہ ہم کیا مدا جہوی
ہم جیرن کم سینہ تیارہ
آلو سو ڈن تمہا اگر شرشتہ خریذ
ارکن سکین ہم ثنا نہ دیا یاتی
دوہ اکہ ٹہجہ نظر شہ ہر دیرین
نجی ہیں کمہاد اکی شیا ہا
دیان تن دشا ہس نا وقیمیں
نظر ہمسر کرانی عاشق سیت
شرط ہمہ تہاد مہت آ جہو گل صنوبر و
کران کیا پکیہ گل باصنوبر

سو ہر یہ جنگلن کہی نا دیاو
سو ہرے کیوش تن ال اذ غریب
زیس کہری جہان آسئہ اسے لبد
تن تنہا بچان گو سونہی جنگل
کیوں یاری کران یہ دو دین
دیئے ادم کہ ساتہاہ تنی لبد
دیان آسوتی ہم کنہ اکوئی ہم
بکین گذشتہ لطفہ تی شیہ
سہ منہ مہر لین اکی اتہ نہ خاہم
ڈو گیا نہ ہم پیران آہ کی نگاتہ
سو یوز ایر سر چشمہ کر انی
پلیہ لطف عطاش شہزادہ کن تہا و
کرین تعظیم ہم عالی تراد ون
ڈنی شہزادن اہی مطلوم ہمہ اکی
بنن جہو تیر و قی کسر شوق خواہ
ہر انگیر جسم پاتی نا وش سیو ہو
کرین تقدیر انکہ یدرو
مہر ارم ستہ کیر قرنا نہردار
بہانہ سیر کرنی گو شکار
تیر کستہ ہاں ہیو تن پادشا
کران ہرہ کی حکومت تن
ہر اطراف کوتن تند تی
منہال اکہ کس سین برابر
ودم لیس گل کران کیا صنوبر

یہ تنہائی شہزادہ سین سیت
یقین کوتن نظارہ آپ حبیب
شہاہ کر شاہزادن بیقراری
کئی کوتن صلاتی جہر و غسل
کلاہ ہم جہینی وحدہ سو یا لا
فرانی آسہ کی اوس تن وہ
دیجہین کہاد نظر نرمن خاص
زلہ جی آئس ہران آسو چشمہ
چلین تر شاہ پر محمد جد دلد
بین لکہ ہیب صلوہ پانہ
متعالی وقتین باطہارت
لکہ یتی بہنن پانی پکان آ و
کیرکن باہمد کر ترجیر باٹہاہ
بدیش جم کی بنی ہجی خطر ناک
ڈیتن ہم تیونی لوقد ویدہ
مہر لد مہتہ عطا ادبان تی شود
مہ سوتی جہر پالن پیر فرمان
تہند اذن کو ہمہ بخت شو
سموک و ایدہ اس اکہ ہمراہ
جو شاہزادہ نکو خو تاج بدراد
جہنی کو لولہ سہر جی جود
شہاہ شہزادہ عشق سون دو
سہل نی ترا دمنت جہن نی مہر
بناون سی ہین تاج و قیصر

بهت باغ کښی اکین اغلی مهرو
[illegible] عاشقو مست د لسی داغ
[illegible] هم ئې ګل و صنوبر
[illegible] پاسی [illegible]
[illegible] ګوره پاس ئې [illegible]
[illegible] ګرد [illegible]
[illegible] کوه چوپان [illegible]
[illegible] عقل [illegible]
[illegible] ګوره [illegible]
[illegible] محبت کښی [illegible]
[illegible] کړه [illegible] دادم
[illegible] شاهزاده [illegible]
[illegible] سر [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] پاچا [illegible]
[illegible] خلوت
[illegible]
[illegible] شو چا [illegible]
[illegible]
[illegible] ښکلی پلان [illegible]

[illegible] خوشرو
[illegible] نقابین [illegible]
[illegible] صنم [illegible]
[illegible] پیمان
[illegible] شهزاده [illegible]
[illegible]
[illegible] چا
[illegible] مرد [illegible]
[illegible]
[illegible] تقاضه [illegible]
[illegible] شهزاده [illegible]
[illegible] صحبت [illegible]
[illegible] جمله [illegible]
[illegible] پاچاهی حکومت
[illegible]
[illegible] پاچاهی خلوت
[illegible] صحبت
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

نقابونه [illegible] باغ
[illegible] عاشقو [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] شهزاده [illegible] جانان
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] خبر
[illegible] ګل و صنوبر
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] حکومت
[illegible]
[illegible]
[illegible] کهانی
[illegible]
[illegible]

در بیان [illegible] شهزاده و [illegible] قصه [illegible] فقیر

[illegible]

[illegible]

گرے آسوس لج دامت شہر یار
ژه نش ونس یو آسوس آب زٲران
امی وقتہ تتو ی گو فوج پیدا
لشکرے ووتھی تہ تو شو وفا کن
کہانی یوز مژ لسہ آسس شاہن
مہر انگیز پنن یو کرن یار
وزیرو دیتس کن اشہریار
اسی نش صاف کن باوی گژھی
اتھ گو مُت دلس شہزادسی آسو
ارکین حکومت بنیہ کار بر
کمک شہزادہ حاضر محلہ خاص
فرمان دِیہی تہ شاہی ہرت یومت
جبر لو نت ژھس گو انقلابا ہ

موت لشکر یکانی آسن بسیار
ہمتس خالقس کن بے نہایت
یہ شاہزادہ کران آسو تالہ
وچھو کتس شاہزادس تنگ دِگر
ذرا تمکو ونس نہ اہلکارن
بدل سو چان چھی بار خوشیان
تہ وقت خندہ چھو باگریہ کیاہ
وزیران کن چھ پوی شاہزادن
گنیو مت عشقہ سنی آسوس لوس
نلت نیو ہی نجانہ بر ہوائی
خبر ٹچھی ونکتس یا دشاہس
کران چھو ی یان پانس گراوو

ژھنہ گوسی سکارس تیر بولاران
کہانی یوزنس آسیم مہ فرصت
تقیر لو ژ دو تو ری ژ ووینہ پان
ووچھان شہزادسی کن بہار لشکر
گمت آسوس دلس منز شوق بسیار
دِین پدیا وہ کمینہ یاوہ مایار
ژہ گتہ نام زودہ چھو کہ فریادیان
یکان یائیہ انوہم نود تاین
وزیران امیران آسس حاضر
بمعہ فوج وسپہ دِیہ خانہ آئی
چھو ونی شاہزادہ ندد گو مت
گتت تام دل اسند لگو مت زالہ
چھو مشکل معاملہ یت گیا چھو چارہ

گریہ کردن شہزادہ بابت مہر انگیز

گرہ ولت ودان آسو ترات اس
مگر خوف پدوارہ بران آسو
قرار دلس آسو بنہ سالس
صبر کر کر سہا دن گوس جان
بگاہ دِت چاناوی نالہ دربانع
لباس پادشاہی کرنہ دربر
لغارت نیوس عشقن صبرو آرام

کران آسو آرزو پتہ یار یک داس
سو بستر میت خواب خراسو
دیان تیر رسی بی تل لج زاگس
ونن ہتر ہم گژھی ون نہی نا
سُنت فلو کر شبن دراز چون اغ
نہ آسوس صبر نی آرام دِل

تمامی شب بعد غم دوان آسو
ندرد و غصہ سرلتہ لدن آسو
مہ کرنم بالہ یارس سینہ بریان
کرس آئی اشرا طی گژھہم جان
زبالین شاہزادن تہند لین سر
زعشق یار گو دیوانہ عاقل
سین تس صبح امید بیل شام

در بیان آوردن قاصد شہزادہ برای بردن نامہ در پیشگاہ بادشاہ

انن قاصد لکھت کاغذ تن تس		دِتم نامہ تہ نرت تس قبلہ گاہس

سوتہ قاصد سوزنامہ راد تنہا
ذہنت شہزادی تس آو بیاک
تمن ہمراہ بہ پیش شاہزادہ
گژھہن چھوم سوی ملکم اجازت
دپن مے کن تہوم ای قبلہ گاہا
دوہم اندر جنگل مہ ہرنہ ہا کل
تمس پتہ گوس تنہا مثل صیاد
دلس اندر مہ گو خوف زندہ
صفت قیموس شاہن دانہ دانہ
دتم رخصت گژھی لجے بالہ یارس
نصیحت کرہ شہنشہن بیشمارہ
دلیران مج دلاور یا کرو فر
سہ قیموس شاہ می کن باج تاران
بوئی زانہ سوسا لوئی خاندانہ
پتی سوزس اوہ بو سار لشکر
اگر بعد کہ سہ میانوئی اگر ژھی حالن
گژھی قیموس شاہس تس لج پانہ
شرط لوز نگمت شہزادی شر
دلس تام گونہ حال کنینہ انجام
تہون کر بر زمین تہند سوئنان
گوڈن ماس کرن لج لعن قطعہ
غرض میانوئی شرط زینن تشدد
دپس رخصت شہن بیہ سینا لشکر
سوتن شہرس اندر آو مختصر لوز

کرن حاضر دربار شہنشاہ
وزیران و میران آس حاضر
وچھک گمت سعی ملکہ آمادہ
دپس شاہن شہ و نتم نور دیدہ
ژہ چھوک بیشک جہانتاب دشاہا
ہرن اک گمت ژلو طرف کہا
ولیکن ہم کران ژلو تیز چیان د
درین اثنا سیدس ناگاہ نمود آ
مہر انگیزہ بیند بادن ان تہ
دتم رخصت گژھی دربارک قیموس
ژہ ہیتم نینہ گرے وارہ کارہ
گوڈن سوزن اکھا بوقاصد آنہ
کمہ موکہ چھوک ژہ ناحق پان بارن
اگر سد بوزہ تہ راوسن باج و خراج
ان لوٹت گژھی پانی مسخر
دپس شہزادی الشاہ والا
مہر انگیز تمسنز کو رچھا نہ
تسند عصمتی چھ پاک از تا
مہر انگیزہ تہ شہزادی یام
دتم رخصت چھو منہ تاب بالکل
گو شہزادہ مارت بیگمانہ
ہتن رخصت امیران بیہ وزیرن
روانہ گو گرس ہیتھ چو فج لاو
کرن شہزادہ تم خیمہ خرگاہ

شہزادہ نے سو نامہ گوس دپلچا ک
شہس انداندہ سہاہ بڈ بڈا کا بر
خلص آسس لکھت اچھی عبارت
ژہم چیزن کری سینہ بریدہ
شکارک قصد بلہ لو گوس جنگل
ژلانی گو نیر کوہس دتن تار
بہ تنہائی پکان آسوس پیادہ
گو سانیاہ آسو کرنس تم خبردار
کرن حالی سہ قصہ قبلہ گاہس
پکانی گژھہ بیا بہ روم تار دکہ
بو سوزن جانہ خیبر صار لشکر
بدست خود کرن نامہ روانہ
سوزانی وارہ پاٹھ تری نور دیدہ
وگرنہ تس ادہ لوئی بتن راج
مہر انگیز تہوئی زیر فرمان
جہانس جانہ سیتن قدر بالا
چھہ گھتا شرط تس نش گل صنوبر
جوان شہزادہ اراہ صبح تا شام
سہاہ شہزادہ ماران عاشقانہ
دل میانوئی چھو بالان ہیو بلبل
کری ہری بوتسن حال معلوم
شہن تہ بیہ راکینن دیران
ہتن رخصت بوئی آند لفرو نہ
وزیران و امیراک آس ہمراہ

Library Sri Pratap College.
Srinagar.

خبر قیموس شاهن قه اشه در گوش
مهر انگیزه آمیت ملکس یح قو لو کیا
وزیران کی بین قیموس شاهن
قدمبوسی کیلان شهزادنی آسی سه
شوراه کرش نی لاسانه بیدارا
بالاشتک صادق ان لشی کینه تو لر
وزیران کیعرض قیموس شاهن
نواتی بیه گذان تی پانه زادی
سیمن بن [illegible] پانه تحت
قصه شهر ملکی [illegible] انه دانه
خبر لونت سه ملکه شاد و خندان
کیه یون حاضریه عاشق جان نا زان
انوک شهزاده پانس بینی رم
شهر طلعت [illegible] پانی اته دال
نیو جلا [illegible] دلن [illegible] ملکه
قدم آسوی تلا ان [illegible] سته
کیه سه خانه [illegible]
زه آمت [illegible] خانه
[illegible] کیت [illegible] اوین
نگرداب [illegible] اوزن
شرط لونت شاه [illegible] حیران
جلادس شاهزادی نا دواون
کیله [illegible] اوزان [illegible]
دوان آسی پانی جان جانان

غمیجاه [illegible] ظاهر بیتکه بیهوش
شه شهشاد شاه شاه جهانگیر
بعزت شاهزاده [illegible] آنن
بیتی قیموس شاه پانی [illegible] آو
انت تشریف کیه ایش [illegible]
وزیر کی [illegible] احوال [illegible]
مهر انگیزه [illegible] به جانس
[illegible] کیاه کیه [illegible]
امی پانیت [illegible] کید [illegible]
سه قصه [illegible] شهزاده پانه
[illegible] اسپا
انار پاک بهشت [illegible]
بحکم ملکه [illegible] وانه
بتو شهزاده [illegible] کیم
[illegible]
کیم [illegible] پانی [illegible] یاد
[illegible] آسی [illegible] ده
[illegible] کیلدی [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] شیمان
جلاد [illegible] گذشته شهزاده [illegible]
[illegible] بهشت [illegible]
[illegible] خبر شهشاد شاهن

بو ظاهر آسه [illegible] شاه
[illegible] گه بیر [illegible] بیر
وزیری گو بحکم شاه قیموس
انده [illegible] شهزادنی تا و
انت کیم باغنه تشریفی بو
تلن از دولت ساری [illegible]
دین قیموس شاهن [illegible]
مهر انگیزه [illegible]
شه [illegible] شفقت [illegible]
[illegible] دفاع [illegible]
دن [illegible] کیم جلاله فرمان
قصه [illegible] کیر [illegible]
[illegible] تک [illegible] شاه
کیان [illegible]
[illegible]
[illegible] ده [illegible]
[illegible] جانه
[illegible] شهزادنی
[illegible] شهر بادان
[illegible] طلب [illegible]
شهزاده [illegible] نیاده
[illegible] جانی [illegible]
خبر [illegible] بازار
[illegible] شهزاده [illegible] پانس

سڻين ملڪ شهزادو ماره
ڪرين باٻو لبائن شاهيس جا ڪ
لشڪر آيو پيءُ تنهن جو اس همراه
ڏين نيت انهن جاني ڪرين خاص
بيڪ هفته سو واتو در ملڪ قيمويس
مهر انگيزه يڪدم منگه ناوڻ
ڪري نيٿهر تڏهن سين ايدلادر
وگهنه وڻ ڏني ڪله پاين پانه
ڪله تڏهن تراڪو سو تي نيراق

خبر لو زنت سڻين تن پاره پاره
حرمخانس ندر تهو شو في اراه
گهمت آسوي تم سا ان وڃي کياه
تن تنها سو نيرت گوشبانه
خبر آس شهاه بو عقلمند جهويس
تهوٽ پرده ڪسين هانو يه ڪرار
ونک يد شغل ڪران کياه باصنوبر
جواياه در اسنبه گوحال حيران
دلس آسو سنه بوعجي ف نيران
نه بارن موتني پيا جهين گي

وڏن فج اراه هٿن بيراڻ خاڪ
هتي پاين ڏيس گو باره پاراه
ڏيا پاٽن هيا ڪي ٻو ياه ناو قيماس
ڪرن طلي بيابان تم يڳانه
گهرٽ هاني تم نقاره ڊول ايئن
هتو شهزاده پانس جهوڪ ٿياه نيرار
ونم جلدي جواب انجوش جوانه
جلاد ونيو گڏت بيرون ميدان
ڏيا پان اڳاره الوري لوان گي

داستان رفتن الماس روح پيش ملڪه مذڪوره

ستم پت سو دتن الماس روح ناو
عمن باين هندي جي گولمنت جهويس
متو تنهن چيم حشمن هندي گاش
بهر مشڪل ڏيم سوي رستگاري
پڇاڻي واتو آخر شهر قيمويس

گنڊن سامان جنگ تن جعو درياو
ڏنم رخصت انهن جي نه قراراه
ونت پهچم وزر جاني ڏس آسُ
هتن رخصت تهس يڪبارگي جي رو

ڏين شاهس گشم هي در ملڪ قيمويس
ڪران نه آسو تن نيزاره پاراه
ڏيرن تم جهوم مهه سيتن نمانت باري
يه تنهائي ڪنوين نيرتهن آو
رتمن باين هندي فرقت دلس آسه

داستان رسيدن شهزاده در شهر دلدار

يهتو شهزاده وانت پيو تعيمويس
زد شمن ڪنهنه باشندن خيالاه
بلا پرسش ندر اوتت مرڪانس
نکه پانس سعه ناوڻ يه تعظيم
منگا آس خديس الٽناراس

فراقن بايني هند گولمت آسو
زن دهقان وڃين اندڪن مرڪاناه
هتن آلودي تن خانداس
ڏيس تمه ڪتو گرهڪنه اڪ پرين

وڃين شهرس گينڊت اندر فلاياه
ڏين بهتر ڪمرڪن تنهنجي قيا پاياه
بڏاه اڪ رايه ڪرن عرض تسليم
بظاهر عقله تنگلي جهوڪ جهاجن
گڏهوم فرزند مه انڌس مراڏس

صد بست سال عمري کن جي سين پور
ته يا مت ڏي پو ٺهمتا مت گنجم ست
ڏين تمه پوز مياني نور ديده
تمکو وارث بنک ڻي صاحب بخت
طلب چهوم پيت نه تمه لو روا آيان
تي تنخواه چهوم واتان مه سال
قضه لو ذن تمن نش دانه دانه
گرهي شهر سر اندر پوز ٺهايه تي ٺائے
لوچي سيتي کري تم عهد و پيمان
سوائي لو تمنا کهته چهو منه
کرک بابکد گري عهد و پيمان
نبر ٿهاون ڏين لتن فرار چهو منه
ونک بنه کينه اکسي راز مياني
گرس چاتن مني وقته دمي نار
دو هه که درا و مخفي سوي بازار
ڏين لبه باميکو لوکهنه سراغ اه
تمن شن بابني هند سر وڇهن ايم
وڇهن سرا دمن هندن و هرا ني
ڏين باغن اندر ظاهر و زان بهار
صد اوزت لکان آن سو عاشقن داغ
مناجاتهاه کران تم سوي ها ري
ستہ تت باغن اندر آسي گرها تي
گر ٿهت آيه اندر باغن اندر تراو
کران گريه ديان مياني خدائے

هنگان اي اولاد تهکم عمري آچين لو ر
ڏين شهزادني اي مادر من
شهاه دولت چهيم ترچي تن تمنزه
ملازم چهين دربار شهنشاه
مهرنگيره هندي ها ه تابان
بهت باغن اندر بالو چهه پانه
ڏين کتو فيره ون لو خانه خانه
بيس سيتي کري لو دوستداري
خدا سين پت لو ماني چالو فرمان
خدا سين ته چهوک مختار ميالو
چهم تي مج ڏلو ٿن ان دل جان و
لوچي کن تم ڏين اي ها در من
خدا بين پت لو چهو فن نند چالوي
دو بين کينزن کرين تن جا آيه رام
به تنهائي پکان کو کوچه بازار
نبر باغن وڇهن قلعو شهاه جان
وچهائي گو مثن ده منذين تمام
صدائي نغمه تامت آن زگوش
به از ملکه لو اپي ظاهر آواز
وڇهن سي درهبت باغن نگهبان
وڇهن جو ياه پکان تن آب جاري
اندر باغن گرها ان آن اچي جو
تنبے زيبا کرين بيه جابمه تيراو
لو کره از مرد وزن معلوم احوال

ٿه لو نک خالقن تيو ميانه بابت
يهوي ٿاه نش اگر موجود جهيو دن
جمع کرمت ميري عمري مال و دولت
مهرانگيز تن کو له ڏني کباه
مه چهوم اتن شيردتو مت يود دنبال
تيوي نه جان سونان هر شبانه
کرے معلوم لويت جا بہ جائے
کرم اده يت غمن منز غمگساري
ڏين وپس تمناي نور ديده
گبر ٿهاان مه لگو مت ون گرا لوي
کرت گرنسته تهاون در سطوليه
دلبلاه لو وني تت تهاوي کن
بنس ميانن گرهي نيه کانه خرا د
نيچو سند باطلو تمه آن تکو نام
وڇهن باغن اکن اند اندقلا ياه
وڇهن تت آدمن هند سرا و نهران
کران آسو شاهزاده ملکه واني
صدا لوزت ڏلان جا. ناوين هوشيار
ديان کمه حيله گره ون داخل باغ
ته وڇهتي شاهزاده يان هاران
مصفا آب جاري تت پواني
کدت جامه ا ياري تهاو خوشبوي
تن تنهائي پکان گوندها يه ٿهائے
مهرنگيره هندي عکرکبوزال

ترہن ملین مربّع باغسی طول
اندر باغس ہکانی آب شاراہ
ژو پاری فیور باغس دوڑ دوڑے
دون آسی ہین اندر ماہ تابان
وچھن ہلہ حوض تم تت ہین تابا گاہ
کنو کنہ شت چراغ لعل تت آس
گزہت ہٹ پہ ناگسی کرنے طہارت
کہت تت ہٹ تمی پرنی نمازاہ
نماز بیہ بھی ہتن کرنے مناجات
کران گرہ یہ پان میانی خدائے
گزہت ڈیوڑھ کھوکھر تم سوی درختہ
دپان شہزادہ بختہ میانہ نن دراس
سوگل آسوی کھوکھران لراہ
گلس اندلیبی خناہن فراغت
بہت دہ باغ آسی مہر انگیز
انیو ترپتاہ زچشمہ سر دکھمہ خوان
گتی سوی چشمہ لو آنی آب
کران آبسی کن پانہ سوی ہیوٹھ
کرن گرہ یہ وچھن بلہ آدمی زہائی
گتی جائے وچھن نہ آدمی دوی
کران ہی ہی یہ کیا سنہ چھں لویں تیتا
وتہت گیہ ننہ بیٹر پان ہاران
ونن احوال ہا روی دانہ دانہ

وچھن پہلمت نے مین ہر طرف پھول
زنگہ بلبل کلن ہٹ پہ آہن نالان
دلس تہن داغ آسوی لالہ موے
وچھن حوض ابر تہ آب مصفّا
تمی ناگہ یون حوضس جہو آباہ
دپان تم سام آس انسنگ مرمر
چاین زیرتاہ گین بید افراغت
گزہت فارغ کرن با دل تدبیر
تس کن ہین کرشان ساری جہو جاب جاہ یہ
بطرف چشمہ ڈیوڑھن تھہ درختاہ
دون ظاہر یہ گومت میانہ سختہ
وتہت گو سوی یکانی اسہ استہ
دپان بیوٹھی اندر تت شاہزادہ
ونی ون قصہ ملکہ دلافروز
کران گفتار از لعل شکر ریز
دران محفل وتہت اک دائی آئے
وچھن عکسا میت آہن چچ مہتاب
تنسز زہائی آس بیہرز ناگہ لراس
شکل وچھتی عقل ڈرج تس کرتن ہائی
نظر پھیر پھر دوان تہت ناگسی کن
انہس کت پیالہ بہت آپان زبان
ستہ پیالہ شو نس دراہ یو آئی
وچھیم اندر شکل شہا نہ
وچھت می شکل گولرزہ ہویدا

گلن ہرقسمہ آسو ینہ شماراہ
مقام موسقی آواز تراوان
میان باغ جنگلاہ اک وچھن جان
تمی آبگ بس آسوی پوان گاہ
دپان تت سام لاگت ہر طرف آس
سو شہزادہ سین نزدیک با فر
وچھن از سنگ مرمر بیوٹھ ساماہ
زلتس باون اندر کن تم ہین ہیر
دپان بوسہ وزہ ماکونہ جایہ زہایئے
ٹھہاہ سوی پر نو واراہ مرٹ درختاہ
بطرف چشمہ آسوی تتہ گلس فاس
سو گل دو ربی اندر بیوٹھ دل شکستہ
کران زاوی تھی پاٹھن روایت
جہو گل دوربی اندر شہزادہ تی یوز
دتن داین کنوی کمہ حالہ فرمان
انہس کت پیالہ ہت سیترنہ تریتہ دراے
سو شہزادہ گلس اندیلہ بیوٹھ
ستہ دائی تت ناگسی ہٹ پہ آیہ ابس
دچھن کھاور نظر تراون ہر سوے
ہر سو چھنی وچھان تت باغسی کن
سوی ملکہ سو دائی تن لاران
کرن عرضی سوی ملکہ گزہائی
کتی انہ ماژہ کتو آدہ بسر داہ

کتي انه هاته کتواده آيو هير راه
ذلبدخند هو ساري سيٺ ڏسائين
سمت نمه و ادهه ناگن پٽ بيکدم
مهر انگيز ڏٺي عقله راوان
يني نزديک نه ٿمت جو خبردار
اندر باغ عنس يو آمنت غائبانه
زخوف ٿرڪ گومنت غرق در باغ
کريون خاطر نته لو پان ماره
عرض دا لو کرين اي ماه طلعت
ته غافل پانه چيک اي ماه تابان
يو آدم غير ساحر آسيه نه کاته
زنام و ننگ نه جان تن چه بابا ون
کيه لو کوشش نته لو پان ماره
نر آس جامه لو نتاه نيک بختس
قسم تو هس نر نرها جوانه
بمردي ڪار آس لگوي ٽري يا پاري
ڏين وتن لاگه لو ديوانه گفتار
کتيو آسان چالوي خاندانه
ڏيوين ته الو کتيوکي جهوکي جان جانه
کهواني دل کلن تهند قاره ڏيو ڇهم
بشل شوده ديوانه و جهوک زلن
متن تصرف گمنت نظا هر لو زانان
ٿلان تين بهر خدمت تا ارض جاي
تهون خدمت ني مه صبح تا شام

و ڇهت مه شکل گولرزه هويدا
تماشا وڇهنه خطره جانه ساري
شکل وڇهتي متن تا رن لگوي بم
ڏين ظا هر جهو ندر باغ گلستام
کهٽت جهو ڏو زرونت آذنک بار
جهو گلستام صبا حب شوکت شهانه
جهوين جاب کثرت تام زده در باغ
ز جنت آسه مايه آمنت به پروانه
تيوت پن صحبکش و اوس چهنه وت
ڏيوکنه جن جهونه ديوته پري نه
نته واتن تيوي جهو نه آدمي زاه
زليخا کمنه بر هم خوايه اندره
کران نمه دايه آتس نه لره ياره
وچهن بليه و اره خشيو تيرتلن شور
کتيو آسان جانوي خانمانه
کرت تهف دايه کڏ بيري وجع دلدار
نمي سيتن يجي از بيوفا يار
ڏيوين هم گر وجهوم تنانس کهاتي
ڏيوک هم ڏاهي من جهوم بار دانه
ڏيان جهوکن بيو راک افتاه کهون بعسو
وتان گفتار ديوانه سو هن هن
ڏتن داين کتوي نه پانه فرمان
ذقران مهر انگيز خوش راي
کهٽت بهقا ون به پنهان محله خانه

دران محفل اسن ژمن يا روي تس
سه ملکه سيباني ژو نته دائي
وجهک شکلاه عجايب ڏنيڻه ايوان
عکس هاوت کرن مندن شام
مکرم جادهاکل برشانه
کميون خضر ڙٿيون اندر کناره
وجهت مه شکل جس لحو دمنه واره
کريون خضر تو هبي ي محرم راز
جهو بعضي ناکني آسيب سان
بغير از آدمي نيه کاهته جهونه
عشق جهوي عاشق پهرنار زلان
لو کرنس زياده بهم آيه اندره
اکن دائي نظر پيه ٽي در ختس
مهر انگيزه پاني گياهاني دور
شکل هاوت کرت ديوانه ساري
سو ديوانه پران جهوک لعره شعال
مهر انگيزه ڏيه تس ها جوانه
يه لونت ملکه جهين لقيه سباي
مزار تن هنر بيه اک مرده ڏيو ڇهم
بيکه وس اک کانٽر زوان آسو
سو ديوانه وجهت گيه ملکه حيران
کرن کژه فزوشب خلق متن خال
ديان نن نلو ڏاني جهو دلارام
ڏکا ارمي جين نمه شفقانه

ژه گرم چاره کونه پاٹھ آزماون
کرن میں ٹی سدمه وزم عمرہ احسان
سو شہزاده کرن دائے حواله
کران زاس دو ہمیں میانی خدائے
دلآرام ئی نوی تس جای خلوت
ئمی وقته ئی تشکل وچھنی لگوم داغ
قسم مه چھوم تند ہم پیدا کرنس
یہ کیاہ گومت ژه چھوے ایجان جانان پا
کنها گرم مه لگومت چھوم دمس زہوہ
ژه چھو کنه آمتوی ہتو بے بہانہ
چھپے مشفق کری بو چاره سازی
کنهو سینتی من شہزادسی عار
ہمیش سر کرنج واژه حالی

بہر صورت پٹن سر باده ناوُن
چھونه دیوانه لاگت چھوی ہا نه
دپٹن تس چھوی فی مه کرنس مه چاره
ہوان گه گه خبر تس شل طالب
وچھو کی ما ادنی فی اراه گیم ست
قسم چھوی اته سندی مه دنش پس صاف
قسم مه چھوم تند ہم لوله برنس
سہا گومت دلس ج چھوم شوق جانے
نعمه سیتین مراں آرام کونس دوه
چھو کھی صادق یه سیر پٹنوی دکنا
خدا چھوم تنت گوه کنه چھینه بازی
بدل کر شاہزادن نئی اراده

حسن مسند چھیت بو گیه حیران
اسند عشقن گرم دسی نشانه
ذمه واری تھوون تس پا نه آئے
دلآرام آس تس ہٹ پانه طالب
زہر آب آیس بر سر نماگ
مه کر ہضم ڈاک بالکل چھونیه انصاف
گمت داده جانی سینه بریان
بنه وچھومک تنه چھوم زونه گرانے
بہانه سیر کوئی ان ایچوا نه
مه تے در معرض این غم انگنا
مدر زیولا گیتھ کر دایه گفتار
ہمیش اس سر کھٹت تھاون وانه
یه فرت ہاوم مه از فضل الٰہی

دربیان جواب دادن شہزاده با دلآرام دایه

دپن شہزادنی ایماه طلعت
تھو بنه سر پٹن اده کنهتنه نہان
دلبوی شہزادنی تس ای نگوری
بو شہزاده تنگ چھوس صاحب تخت
ژه آیک تس بیشتر پت نا گسی پٹ
ژه وچھتی چھوم مه لگمت زونه گرا بوی
امی آمت بو تراوت خانمانه
بوجنس جانی جانے دیوانه کرنس
مہر انگیزه مہر چھک محرم راز

کنهو چانیو دلس وا اگیم ست
قسم ہاوت کرس مح عهد پیمان
گنیمت چھم دپس جانی مه پڑھای
سفر واراه کرنت لو لو رواس
تھوون تنه خالقن تس ہامی مہابٹ
مه چھوم دریش آمت وسخت کاراه
ژه تھوم کرنج ندی بو جان جانه
ہمت لو سینتن پاس خوش تہ چھم

کمرک بدی فی مه حتی عهد پیمان
کری بو غمگساری از دل و جان
بو چھوس فی زشہر شرق وارث تخت
بو پیت پاس غم اندر تیه ژه ورود
ئمی وقته مه گومت شوق جانوی
مه فرت ہاوم درین مشکل خدارا
قسم چھوم مه تند ہم پیدا کرنس
ولیکن چھوم اول می شرطکوی غم
اسندی شرطکوی آوفته کنهه راز

امي باپت مٿه ترو ام خانمانه
شرط زينت ڪري عدس فائي

در بيان شرط گفتن دلآرام

ڪرم حالي ٿه نش ساروي فانه
ڪرت در محله خانه خاص اني

دلآرامي ڏيس ايدلبر من
مهرانگيزه تختس تل سو تهومت
تمي اتي شاهزادي شرط باڏن
گڏهڪ قاف سيني علم پانه
سڻها شهزاده ان شرط هارت
گڏهي معلوم بدلارڪ ڪوه قاف
بيه ڪت بوزت سيئن شهزاده حيران
غمڪ سيلابني ڪر خسته احوال

وٽي بوداره پاڻهن ٿها وٽري ڪي
سوتهومنت ڏووچهن اصيا ايصا تخت
تمي اوڪن هندي نمه خمن هارن
ينه زنگي اسن شن ٿو الوڪن تها
رتي مارن پتي بردار کهارت
بغير از قاف زاه سيني نه معلوم

غزل

ڻلت ڪي زنگيام از قاف آميت
ٿمس پڻ نهاو تيهوس پا نه تمه تخت
يهي جهيم مٿه خبر ايخوش جانه
تني شهزاده هتوني خبر ڪوي ناو
حقيقت مي ٿي سادي جهوي صاف
مهرانگيز جهوبنه پانه معلوم
عقل آسوي بهر سودوڙ ناوان
خبر جهنيه ڪين اوان مه وسال

ڏنوني بيخبر جهوس مهي عشقو
ڪرت تم در بدر ٿي مهي عشقو
سه عذرا زانه بيشڪ قدر چاني
پشيمان نوش ليه پٽ مهي عشقو
سو فرها دلا ٻاده دت ٿي ڪلس لوح تنگ
ٿه جهو بنه عار بالڪل از غريبان

غمڪ زنجير ڪر ٿم هاي عشقو
نگارس پته ڪڏهن پانه زيبا
ڪڏت و امق مس پته هاي عشقو
ٿه ڪر تهن نوش لب بيخبر بس انديند

ٿه ڪم خانمان ناردا وت
اندرجنگلس سه مارن هاي عشقو
عجب ملڪس ڪرت ٿي سينه بريان
دهن وهن تهوت بندهاي عشقو
ڪرن شيرينه برباد هاي عشقو
خدايا شاد تهوتن صوف شعبان

تعبيه داستان

ڪران آسو رات ٿس لل ته وٽي
هيو عشقو ڪمت جهوس بند غزاله
مه عشقن تير لايو ٿم بر ڪوه قاف
امير سادستگيري جان جهيم بس
ڪران ٿي دستگيري جهوڪ غريبين

ڪهي هه سوي و ڏني گه اساني
الهي دل مطلب و اتياد دم
وٽي توسم مٿه ظاهر عمره هندناف
دٿم ٿي نار هپوم مرڪا ردتسوار

يهي حاله ڪران آسوآه ناله
گرندان تي در ندان ش بچاوم
ڪودر مشڪل مٿه جهوم آسان ڪر تم
سوخواجه خضر سوزم مٿه ديم تار
فقيرن عاجزن تي بيوسيلين

رخصت خواستن شهزاده بايت رفتن ڪوه قاف از دلآرام

دلآرام دايه ڪن دپوشا هزادان

مه ردان لوله نارن ذاج هن من

گڏهي قلب يد رخصت ڏٺم مي
ڏهنوم نراوت مه نڪتو خانمانه
چيهيم ڪله نراومت قلعس او ويران
ڪرن برباد ساني تاجداري
عنايت يد ڏٺم از فضل باري

فراقڪ ڌاره ني دالنج زٽم مي
يمي فيرت ڪري ج عدس فائي
يمي چهي هاي مياني اره ڪرد هيان
فراقت باڻي هند مه قيامت
بمن زينت سجانه وعد ساري
ڪينزه دايه بهت آسي پشيمان

امي ها بيت ڪو آس تي نش يڪانه
خدانت چهوم گوه چهمنه دغائي
مهر نگينزه ارن باي مياني
توي شرطن ٿيڻن جهيم استقامت
يه ملڪه ٿها وني اده نير فرمان

داستان جواب دادن دلآرام ميگويد

دلآرامي ڏيس اي دلبر من
ڪرن ڪُشته ننه سني ڏاويه بيان
ڏتم رخصت گڏهي هاني ڪو قاف
تمس دهقان ناني نش گڏهنت
گمت آسوڪ زه ڪنتواي لغنهاله
غمڪ نارن ڪڏم وراه نبر تا د
زاول نا باخر صاف ڏ نونس
بوجي ڪرني شهاه تم زاره پاراه
اڪس منزلس ڪر هنت پيو اشته
سيئن حيران ها يانو ڪري ڪياه
ڪرس و ڏشمون ڪنهه نار ٿقار
مڪانس فيهو ٿهان تم نوره لغتاه
بهت در حجره ڏيو ٿهن نيڪ بخته
بذڪرحي ڪران طي سماوات
سيئن خاضر نه پيس پير هادي
تمس ڪارو نضميرس خاص پيرس

ڪيٿا اڪ لعوني تت ٿها قدري ڪن
ڏيس شاهزادن اي يار جهربان
ٿه پر ڪلمه محمدﷺ سينه تهو صاف
گڏهنت ڏ برس ڪرن ماجي سلاماه
برت نه ڏي ڪرڪ ڪرسند خياله
ڏتم رخصت گڏهي لعو بر ڪو قاف
قسم هاوت نه باور نوارانونس
يڪاني گوه دو منزل وارياه ڏه
پيڪان آسوي ڪنوي نو دل اشڪسته
ڪران فڪراه ديان هي هي خدايا
گمت آسو ڏون ڦتن پڻ سخت لاچاب
پيڪان گوبا پياده وارياه دُور
زانوار آلهي نوره لغتاه
سوگوه مت محو در نور الهي
ڏرس ٿراتت مس نش غم نه دادي
بزاري عرض ڪرنس مياني پيره

ڪله مُسند ڪري خاضر هيس آن
قيامتر دوه خدا ڏواره تهو ڏهيان
هتن رخصت مس نش نير تهي گو
ڏيس تمه برزمه فهمت خوش ڪلاماه
آمه سيم ڪوم ڏ پونس موعج ڪن تهاو
خدابس نهي فني بوسرپين صاف
ڪڏت گر ازطويله ڏ رواو تنهيا
زنار عشق گومت آسوتس شور
اڪن جائي زه وته آئين سر راه
ڪرم ياري نته نتو واته زاه
نظر تراون وچهن اند ڪن مڪاناه
وتهان ٿيت جايه اسي لمعه لوز
سرور ڪه نوره سيتي محو با ذات
ڪران نڪمه اسرار نهاني
سلاماه شاهزادن ڪر فقيرس
گمت چهوس غمه ڪي سيلا ايره

دلاسا شاہزادس تم کورن بانہ
ثہ نش واتت زلم مہ غم تہ دادی
زاول تا بآخر حال وی لونس
دو ہمن تاورن شہ بہت میانہ سالہ
دو ہمہ اکہ عرض کونس ہیرہ میانی
اگر لوڑک تیمی پچھ فیرہ مک بیت
تمی دریا ترن چھی دور واریا
ہمس شہزادس ولو نیک مے دل
بیکانی کورنہ کھاور ثہ رفتار
گرتہ ہمن جا لو شو یہ اہ درمیانی
تمک ازسنگ مرمرا سہ تعمیر
سو لیکھتان جیچو تہو مت نوروز تختا
عمل کہ بر نوشتہ سنگ مرمر
تمی روشن ضمیران اہل درد ن
سفرواراہ کورن ازراہ دشوا
بیک نظارہ کورم علیشی لوٹ
بو چہو بن یکش تہ اپنی عار یا لوی
غمو سینتی مہ لگومتن وتہ گرا لوی
کوڈراسن یکن وہ تت کوہسارہ
شبس روزان بالکل اسو بیدار
دو ہمن کھیترن کوہستان کورن ظے
سنگ مرمر جہو لیکھتان تختا
کورم یاری مہ ہا وم سو ہی مکانہ
مہ از محنت وٹھن پریٹھ الو مت جان

کتاک جیچو کہ لو رکتو تراوت تہ پراز
وتی لاوس کورم تہ ری دستگیری
ہمن باپن ہمندی احوال لونس
دوہمن کھیترن کورن نبت جایہ رام
دتم رخصت لو داتی سایہ جانی
ہتو شہزادہ وتہ یہ کہ خوف ہر جا
ثہ زاہ واتک تتو ای شاہزادہ
سدی وتہ گرزہرو ای ہمروانی
براہ راست ہر جا یک بکہار
ہناہ بلہ دورو آتک دریایان
مکاناہ آسہ لیکن بے مجاویر
گو ڈن ای پرہ ترتختس کل عبارت
لکھت اسی بہ نشت تی چہو ی مقرر
براہ راست ہر جاگو یکا دی
بہ تنہائی وداہن آسوزاریتی زار
ولو سیپارہ عشقو مارہ کورتہس
صرف جیچوم سیت وی یکن تا وچا لوی
نیھی پاٹھن کرانی نالہ زاری
کنو سینتی کھون گیین بارہ پارہ
نیھی پاٹھی یکان گو کیوترکالے
ہمیشہ سینکا تہ تس سیت جیچو ی گے
دیان آسوی خلقی پاک ذاتہ
یمک مہ نیب لعے زوم غائبانہ
نہ جیچوم رہبر نہ جیچوم مہ سیت کسانان

فقیرس کن دین ای ہیر ہادی
فقیراہ جیچوس گمت تیرا ونت مہری
فقیرن دیکوتس ای نونہالہ
فقیرس نشس بہانی صبح تا شام
دیپ ہیرن اٹہاہ پر خوف چھی وات
درندہ تہ گزندہ جا لورے ہا
گرتھکت بلہ واڑ پاٹھی تھا ورتی کن
دعا کورمی خدا کہ نی ثہ یاری
ثہ واتک ترن وتن ہیٹ بلہ یکانی
تتی وتہ پرٹہ مکاناہ اک وچھک جان
وچھک از سنگ مرجان تختا
توی پغنہ کرزہ یکنک وی لی رادت
دتس رخصت فقیرن نیک مے دن
یکانی آسو ہر جا ون دوانی
دیان آسو یاری کورم ستم کیہ لوٹے
بو مالس ماجبہ تش آوارہ کورتہس
رٹم مہ نیرہ ون چ امانہ جا لوی
گرتہ ہان آسن کھون کنڈلا لاری
رو ہی آسوی یکان از عشق دلبر
نہ ڈیٹھن بستیانی کا ہنتہ شہراہ
فقیرن نیب وتعمت تش سر راہ
مری سفرس اندریے آب وچ انہ
دگرنہ بو مری ہے آب وے بی نان
کورم یاری بیاس شاہ جیلان

اَکھی سارنی چھوکھ تَسی نگہبان
کرن جلدی پکان گو نیک نام
نوشتہ تھاوِمُت برسنگ مرمر
براہ راست پک امیرد اُستاد
منزم وُتت کوہ قاف پٹھ سدی یِچھی
گژھ ہن سئی منزمنہ کُن جِھپن سُہ صاف
پکانی گو پٹھ وُتت دریانی
دوہس راس پکان رکوہ میدان
بیتہ ہوئی نامحرمی درکوہ و میدان
بہ باکس گفتگو خبر گل صنوبر
اکس جای پکانی وُالو تنہا
بغیر پاسبان نظر ہر یہ چھو بنہ
نبر باغس شونگت آسوی سئی زنگی
دِیُون بوچھوس کھوتی لوچھم مہ نگی
ہرم وُٹھ لستہ ٹھکن تیر درازاہ
لسند ساماں اہیزان ہتت تمی ڈیوٹھ
وُچھن ہت من بنہ قاہ تت گلس سیت
اگرکنیہ ٹان تس نال ترداوان
سو گریتہ کرن گو داخل باغ
وُچھن باغس تماشا جابجا یہو
وُچھن سوی باغ پر عطرو گلا یہ
زہر گل بوئی خوش تر آسوا بوان
وُچھن بیہ فوجہ فوجہ ہر نہ ما نگل
یہ شہزادہ چھو موتن اَہنتوی نل

منگان معافی گناہن صبح وشعبان
وُتن ترٹھ وُچھن تعمیر ترجان
برُدی شہزادنی ساوتی تہ ازبر
براہ راست ہر جا گژھ پکانی
چھِ یدیاست تمی ن منزاضافی
پُرِی شہزادنی تی حرفہ حرفہ
زبس خوشنود دِیل گو نکانی
سو خون دل چوان گو پیالہ پیالہ
تہتو وتی حج فی رند سخت لرزان
کران آسو آنِد وسی با خداوند
وُچھن باغس اکس انہ اند فلا یاہ
دُچھن کھاو نظر تراون ہرسو
درازاہ دت گلس تل ہیچہ بنگی
کدان کھرگ تندی وُٹھ زیتھ روان
نیم وُٹھ چھین کھوران تل کس اضافہ
گلس سِتی شہاہ سامانہ تہو مُت
بہ سامانہ وارہ تت گلس سیت
امی حج زنہ ولت کرس چیہ ماگل
تہون اتھی سو زنگی آسو چون زاغ
کرن سیر اندران باغ دلافروز
زبوی خوش دِلن ہتہ وس قرارہ
ہزار و آسوا ز خدا ہتوی شور
بوانی شاہزادس تم نکھ آتل
ہتو شہزادہ کتو چھو کت آو آمت

وُچھن جایہ کرن تنہا مکانہ
لسنگ مرمر وُچھن لیکھتھ العنوان
وُچھن لیکھت آسن مرمرس تہ تو یاد
کھوُر کُن دلو واشدر چھی لبانی
گژھ ہن بیہ آسہ کیستی کوہ قاف
دُہن پیران نِہ لو مُت آسو طرفہ
رٹن سوی وُتت پکانی گو خرامان
نعم ہمدم نو الہ ہم پیالہ
نہ کو نہ ہمدم رفیق و یار و یاور
کران غمگین دِلن پیش شادو خورسند
اندرا او باغسی پلہ شاہزادہ
وُچھن اک نگیاہ شونگت سُہ وُلہ
پرن لاحول یا مُڈِ یوٹھ سِہ زنگی
دپُن بر نہ کن گژھ من کر چھوم ہیر وارہ
نکھ بیُن گلس تا آسمان یوٹھ
زخوف دشمنان سئی نہ درشت
گرٹہ کن تھاوتہ ہین من ویران
گری ٹھہ تہ تیہ ترس تہ او زلزل
وُچھن باغہ عجائب قبا دیتھ گو
ر پہ لاگت لبن مرمر خوش افروز
گلن پرٹہ لگہ بلبل آس فیران
ہتو شہزادہ وتہ آک گنبو لور
وتان آگ یا نوانی ہر نہ ماگل
ژہ پانی پان ما رنہ کیا رژہ آمُت

Library Sri Pratap College,
Srinagar.

ٿي هر نه اشارو سيتها وان
اندر ۾ اڪر سوي بازگشت ڪيراو
ٿن هرڻ نگهه ڏين جا دها ڪل
ٿيو هر ٿو اڇهه ڪين ترا وتيرخون
گڏ ٿم گڏ مڪان نش نکين گو
اونهاڻ آهس ڪي اڻ مخته جا لهر
ڏٺو هٿ ٿن ڪين ڏنگ آهي رام اهس
دوان زهر ٽيم ٻسمل ٻه ٽ زمين
نه شهزادي ڏٺي جان هس بر طرف
اين سي نا ڏدت ڪر انتظار ماه
اهس پترهه واره ياٺي ٿي نسب ڪرام
نسب تنام ساڏي ال گر هم شاد
وهٽ سني ڏي اي آئي تيز رفتار
ڏنهن آکو ٿس ڪون ايجو انه
ته ون پيز پر ڪنوڪ جهوڪ ها جو انه
ازان لاءِ اذن باغ عنبر ار شاد
بيتيون نه جهه [illegible] لطافت جانوران
[illegible] بيارن الاجنم ڏٺ
[illegible] برطاق وجهين
ڪنوڪ آسي بيه ڪر نا معلوم
بيه ڏين نا ونيئو ٿي نسب ڪرام
جواباه بيو فيرت ديونه تس ڪين
يه گوزت ڏاية ڏيئي تس لو جوانس
ٿي سيتي گنه هم رضي نه خوشنو

هتو لشانه دل گو ٿوزه فيران
ٿي هر نه ڏوان آهس ادرته پور
ٿي سيتن جهه ٿم ٻنڌ هرنه ها گل
ٿيو هر نولشتر شهزاده گو دور
تمڪ تعمير وجهتي حيرت ٿن بيو
بهت بر طاق وجهه ٿم نازنياه
نظر نهاده ٿهس ڪون سي جهان هس
ڏٺو هت گيه شاهزادس ع ته عاشق
سٺهاه آهه آلو ڏني ٿم درايه بياڪ
ڏين تس ڏايه ڪون اي نيڪ ناماه
ڪرت معلوم ان مبلي زه انعام
به ڪنهه ياٺه زاو اندر باغ تنها
نشي شهزادي قاصد بد ربار
ڪتوڪ جهوڪ گنهه گرچ يڪ بايه نا وجهاڪ
ته بت باغ اندر زاڪ ڪمه نهان
پرنده ڪه جهه هر گز پور وا تان
دلاوران نه هرگز شهسواران
ڏيپان تس ڏايه آهه سنيءَ نا و نا ما
ڏيوم ٿمه پرته جو الش واره ٿن هع
ته ڪمر نڪ با ڏميانا آغه يائي
نيم ٿمه سيت اه ده مه پور انعام
ونه بويانه تس سارو ينسب ڪرام
ٿن باغ نو به هنانس جان جانس
به گوزت شاهزاده سيت تس ڏراو

جهه آس انسان ساري هر نه پيراو
به شهزاده گوه وموتن الو ٿي پور
هناه هر نونشته سوي ڏي راو بيرڏين
مڪاناه اڪ وجهين ٿم مثل ڪافور
وجهين فرش صحن از سنگ مرمر
سٺهاه برت ته شيرت مه جبنياه
وجهائي آهس عشق تير سنيس
ڏو شيون عشق ڏدل پيوڪ فائق
ٿس آهه سودايه ڪسي نا و ما ما
جو اهس نش گرشهت ان امه بيا ماه
ته ڪر معلوم منڌ ڏاره رداد
نگهبان ڏيڏه بت زنگي جهه عبد خواه
بجلدي اي ڏي گيه در صحن خانه
وجهان ٿي ڪون للڪوي ازفنه گرٺي
ونتام ڏيوٺه ڪانه آه ڏني زاد
درند و دريابان پان هاران
ڏيبيٽ شهزادي اي حور جنت
ٿي شهزادي ڪون ڪر ڪلاماه
هه ڏيوم ڪر اهس نشش اره معلوم
ته يڪ همراه من ڪه ڪنهه مه ڏائي
يه گوزت شاهزاده ڏسيين
ونه ٿي نش نه هرگز انجوس انعام
ٿيم همراه گرڇ هواس پيش بالو
مڪاناه ٿم وجهين گوتاه برن جاپد

وچھون تمہ نیٚنز مکانس فرش مخمل
جٕرت لعل و نگینو تخت پُر زر
کتھ وک چھوک اکھ کنہ تری اچھوان
مہ نیو مُت عشقہ زور ضہر ہوش
امی باپت گژھن چھوم تا کوہ قاف
دِیُن تا حق یہ ظاہر پان گالی
اگر یہ وزک مہ سیتن شاد و خورسند
مہر انگیز تھوتی زیر فرمان
مگر یلہ تری نس مہ وزک قرارہ
ژہ دم رخصت مسیحانی چھم منت
کریہا ات پٹ ژہ ستی عہد و پیمان
قسم چھوم ربہ سُندہ بیہ کرنس
محبت جانو دردل گوم بالکل
کرو بیہ عیش و عشرت یتھ چھوی صاف
گوی شہزادہ مارن ناگوارا
تت اندر ڈبہ موجینی ژہ انتم
تمی اندی کڈن تمہ اکھ دوا ہا
اندر کن آس کران وای دائی
دِیُن تمہ شاہزادس محرم راز
تمی ہاتہ کھوانی سوی ستن و ... بیوہ
سو دیت الایتھ تس گوتکل ہرنہ
بنتھ ہرنہ سو آسوی پان واران
انہہ نرادن پکانی آسہ ہرنہ
دوہا کہ بیوہ دلس نش لو خیالاہ

سر فرشتہ چھیون تختاہ مکمل
کرن شہزادنی نش کوٚن سلامہ
ژہ چھیتن مہ سیٚتن دسی قرارہ
ییٚن سر ولو نہ نش لش داتہ دانہ
ژہ کرہ نیکی و تھاوم مہ ن صاف
لطیفہ وژھس اسیہ شہر یارہ
کرتا دہ سیتھ پانس عقد پیوند
کرن حاضر ژہ نش سی اچھوانہ
کری بوزو ییٚن دہ تری شارہ
مہ کھیومُت چھوم قسم گژھہ تا کوہ قاف
یمی یلہ بوز فیرت شاد و خندان
نخوشخوئی سٹھاہ شرمندہ کرتھس
مہ گی بند عشقہ جانی پای دِگل
یہ کتھ تس شاہزادی تیر آئے
کرن دایہ کس کوٚن اکھ اشارہ
وتھت گیہ دائی متسند حکم لوٚت
ڈبہ اندر دلت سوی موم جاما
ڈبہ کھولت لطیفن کسی دیا کڈ
دوا کھتہ شاہزادہ سینگ خشش آواز
بخو آس قمچہ لائن یہ پیہ ران
کلس گیہ ... بینگ جشہ آو برنہ
پیرن منتھر تھوان تس خال و خال
غمو سیتی سٹھا سوی آو برنہ
گژھی حیرت لو تھاہی جای پیرن

اویزان آس تختس سیختہ جالہ
دُیتس شہزادہ فیرت نیک نام
دلبوی شہزادنی نش وارہ تھوگوش
مہر انگیزہ بند شرطک فسانہ
تہ لوزنہ ہوش ڈلو تن لوشہ مالی
ژہ کروتن بیہ بہت می نش قرارہ
کرک یہ سیتھ می تری عہد و پیمان
بیہ ویران کرے تس خانمانہ
دُیتس شہزادہ نی ایماہ طلعت
گژھی لو بانہ تت کرہ شرط لوصاف
کری تمی سیتھ دہ لو عیش و عشرت
گرہ ییٚنہ ژہ کر تام استقامت
یلہ فیرت یمی بوز کوہ قاف
کران آس مارنس پٹھ آیہ گرائے
چھوپس گنجینہ زیر قفل محکم
موٚر گنجینہ تمہ استادہ ورتہ
کرن سوی پیش کتھ تس آیہ بائی
تمی منزہ شاہزادس تمہ دتن اڈ
یہ لعنت شاہزادن لو لہ اکھ چھیو
پیرت منتھر سیتن تہ مردہ دران
سو قمچہ کتھ کڈت دتس دِرت یان
تمس شہزادسی گو نال زن زال
سو فیران سیتھ ہرنہ کیوتر کالاہ
اچھو کن آو سو نراوان سوی لکھ ...

دوهه که آیه تس وقت را وبیرون
کهوڻ گاسه قفلان ثبت باغ جي اگت
ڏيڻ ورامت اُمر نظر هر جهوس الاين باغ
وداني رات راتس آئي سو خوشخو
شبن آسان بيه ثبت تهي مقرر
خداوندا دم وڻ تڻي هاڻي
بغير آب سوي جاءِ باغس
بين باغس اندر جلدي گهڻي بهشت
به تر ديک عمارت گو سو دوران
سٺهو حسن اندر چهوس كمالاه
وچهون هر نه ايوان از طرف ديگر
اهس تيه چهو بينه ظاهر كانه نگهبان
بجلدي ائي تهه در صحن خانه
وچهتا گاسه سو هر نه آو يا نه
كرڻ سوي تڏهن بينه آغه بائي
گرهه همه ديوه صورس تبديل ثبت
كهس همه دايه تهت تت جا دمالي
ودان هر نه سٺهاه جهي دل شكسته
به هر نه چهو بينه ظاهر آسه انسان
ڏيڻ دائي اكس مي زراوس جل
دوا آگ انونه خاتوني بيكبار
خداين كد متراحه غيب سي جنت
ڏيڻ خاتونه ونهم حال رو داد
لطيفه بانو به بنهدي مكر كدي زال

بين باغس اندر گو سوي جگهه جون
وچهان گو هر طرف باغس وباري
هزنت باغس اندر زاه ڈیٹهه نه ناگ
دوهس تا ببر كرتهي آسو نيران
نه وچهتي شاهزادس چشمه كيه تر
اجابت نس كروي پروردگارن
وچهن لهر فيكان نم ناگه رادس
بين باغس اندر سوي واتو ناگاه
بهت خواه وچهن طبرق شوبان
دريچس بٹ بهت مشتاق پاس
ڏيڻ دائے كنوي گره اي سمنبر
كرتا بسته ان جلدي بمردي
برت منتظر تلن بيه گاسه دانه
هنگس تحف كرسه دائے گو گرفتار
وتهت سي ونٹهه دايه پانه آئے
بگرده دن آس هرنس نال مالاه
رڻت نيوجي تهي لشه آغه بائي
كله ترا اون هتس خاتونه برپاي
زگر نيه هر نه ساري كيه پشيمان
گوڈن موز راونس بوال ازسر
برت همه تس دن كهو نهم بيكبار
سيڻ برصورت اصلي نمودار
به لوزنت شاهزادن لمنه فرياد
بهوي جهوم باعث تبديل صورت

وچهون باغاه عجايب همچو جنت
وچهن سبز هر جا آب جاري
كران كوشش نبرتيه نيره ما بو
قلايو بيٹهه سوڈ ماله آسونيوان
مناجاتهاه كرڻ تم سوي باري
كران تس عجب لعو شي عيبداران
سگه دره كن نيرنيرت سوي گو
وچهن باغس اندم تهد مكاناه
وچهون از دو رتسند نور كوي گاه
بين ناگه نظر ٹچا دهرنس
به هر نه چهو بينه ظاهر چهو يه انسان
حواله جهوي بينه هر گزيه راوي
اتهس كت گاسه ميت كيه سوئي هر نه
كرتا بسته كروي متهه دايه رفتار
سو هر نه گو نمس لنشس واره زانت
بيه آس هنگس گنڈهي لهو ملاه
كرت بسته تهون مته بيش ملكه
نمي وقته تمس هر خالقن راي
وچهك بيله نال هرنس جا. دمانكل
تهي گو شاهزاده شادو خوشتر
كهواني گو نمس تبديل صورت
كرائي آهس مبارك سه اهل دربار
وڻ از ابتدا وانتها حال
كرڻ انكار عقدس تس كدوست

دلبوي خاتونه تِس کن آيو انه
ڪرم آگه ڏٺم سارو ئي سرانجام
ستم پينه ني وٺن تِس دانه دانه
مهرانگيزه هنڌي ڪر ڪوئي نه ال
مهرانگيزه ڪرم سينه بريان
ڏٺم ئي مه خبر از گل و صنوبر
امي صدمه لوته آسوس ليو آمٺ
گڏهي معلوم ساري آيو آن
لطيفه بانو پتش ايما مٺ لو واس
مهرانگيز تهوني زير فرمان
وٺن مُشتند لو زم ڪذب و بهتان
دعا ڪرتم خدا گڏ هتن لو مه زبت
ستم پنيوني ڏٺم تِس مشفقانه
دهانه سڪن هتوي تمه نار ترادن
ڪلس تهونم گنڌت بيه چار داوول
اندر باغس بغير خواب و خوردن
اندر ڏاڻس لو چاش صحن خانش
ڏه ڪرتهم مهرباني گوس ٿيو شاد
آئي پيغام لو از گل و صنوبر
مهرانگيزه شرط ڪي نيب ڏنه صاف
ڏيس شهزادني اميلاه تابان
ڪران شاهي ڏوان سوئي عهد لسي داد
ڏٺم رخصت ڏٺن ڪن جهمينه رخصت
دو هن ڪنيزن ڏٺه ڏيهه مي لسن تماشا

ڪنيزو آسان جهوڪ سفر روانه
تمس خاتونه دلو تم شاهزادن
نسب ته ڪرام ساري هان بانه
تمس تمس سان بني هند قصه و لونش
تمي ڪرنس بياري حال حيران
ٺهاه شهزاده مارن جو ن هارن
زخويش و آشنا ٿيو ڏرد پيوميت
امي با پيت لو دُست جهه سر ڪوه قاف
ده هن ڪنيزن تمي مهمان ليو زانش
ڪرڪ مي بيت بڌي و عقد پيوند
جوابا ده ليو نه و تو مس عاقلي هان
شرط انجام پن ڏن گڏه مه جلدي
ڏٺم رخصت گڏهي لو جان جانانه
پيرت ماتهر مه ڪرتم شڪل هر نه
بله ترادين تمي ده گوس پامال
مه ڏٺن ڏوم خداين ڪر آن هر ڪي
خدا تهونه سلامت خانمانش
بهوي مه ليو ڏاتن گوهاپنه
بتن باين هنڌي جوم و انجه شر
ڏيس خاتونه و تهم نه نسب ڪرام
لو داڻي جهه مي ٺهاه شهزاده ڪرد مهيا
مه ليو و حق الماس بابن ڪر متوي نا و
عرن باين هنڌي مه جوم شرارت
بيه پٽه ڪن دختر شاه پرستان

جهوڪ ٻيا چالوي نسب و هم اعظم ڪرام
قصه سارو ڏوي تي ليو تهاڏم ڪن
وٺن ازامند و انتها حال
اوي ڪومٺ ستم جهوم بيگناهس
اڪوي شرطا هه تمي ڪرمٺ مقرر
ڪله تهنڌي ويران ته اوده نا ون
زيقن ڪ ڏيم ليو گڏه ڪوه قافه
لطيفه بانو پيه ڪرنه ميانو انصاف
ديوم تمه ڪرڙه مه بيت عهد و پيمان
خدا تهاوي همشيرد و خورسند
بمي فيرت پله لو شرط زينت
بمي واپس ڪر و اده عقد بندي
شرارت گوتمس تته ميانو نيرن
ڪيم هنگ پيڪ جتو لو آس بنه
ده هن ڪنيزن لو فيوزين سينت هرن
غذا بله ڪهوان آسو ئي دس الک خون
خداين دلڳه فرني گوهين آزاد
ڏٺم رخصت گڏهي لو ڪوه قافه
ڏٺم رخصت گڏهي لو تا ڪوه قاف
وڏم جلدي خدا انه شرط انجام
زمشرق بانه ميانوي نا و شمشاد
مهرانگيزه لاجم ٿي ڪنوي نا و
ڏيس خاتونه و اپس اي تهنخاو
مهرانگيزه گڏه هتي لو ڪري فان

جمیله بانو چهو میانوی ناوه مشهور
مه کړم چیان حسن دل آواره
مهر انګیزه مارم بای ساری
شرط زینت لګی بو یار پاری
بهی ژی نښ کړی بو چانو چاره
ژه روزم رضح ون ایمان تابان
جمیله بانو به د پوښنه رجانی
دمی سینی ژه ای رشک بت چین
لیک طاقت سټهام امداد تحفه
خدا اهسی هر مشکل مددګار
مه از صالح هیمیر چهیم کمانه
نکارس سټ ګشهت به بیګیانه
سواز حکمت حکیم آسو کړمت
کرت تراوی کوه قافس نبوعت شکار
دمی بو سیبت به اک چاد ومال
برقاری تش نه اه پوښته او
یمی تحفه مه تس موجود ساری
ژه کن دات مه بوزم جان جانه
بجز کښتی ول ستوی چهه دریا
وچهک بانی ون ما آیه باطل
به بوزت شاهزاده ګوش پیمان
ضروری چهوم ګړه هن کوه قافه
بوسی بو سیبت تهاوی چای. دوه ل
چهت جنګلس اندر وحشی لبانی

خدا ایت چهسنی لهی پادشاه کور
دیس شهزادی نی ایجان جا. نه
کمت حګرمس مه چهیم ګنډ لارلاری
یمی قیرت یله بو از کوه قاف
یله قیرت یمی بو واره کاره
دتم رخصت ګرهی لهی نا کوه قاف
دمی امداد کرڑی شادمانی
صفت تهندی وڃی بن بن شه ساری
تمی مداده وانک کوه قافه
صفت تهندی وڃی کن دراهی وزن
سه چهیزن وڃ اره پاٹهن جان ج. ناه
بیه خنجر مه تس از شاه طیموس
سوسخن جان می تس لهی نمت
مه تس اک بچه چهو ز شاه سلیمان
ګرهی وحشی هاون سخت پامال
هزارین بو یدوڃی آسه برسر
زنده آسک ګرهان ڻی بی هارماری
ژه دریاست ترمن چهی نا کوه قاف
الیوړ وانک ژه کهنه کن ایدالله فدا
اګر تره چانو اراه برهو ائی
دتن قیرت مس ای جان جانان
جمیله بانو به دپس شهنشاه
تمی سینی ژه وانک شاد خوشحال
تکا ده کرنه اول ای ګرهانی

بو چهیس وڃ نه غیر شوهر بو زواره
امی بابت مه تره وم خان وڃ مانه
تو نه وڃی زمت بو چهوبن شرط یاری
اندر عقد مس انهیر تری عذر ته هو معاف
مهر انګیز ته هو وڃی زیر فرمان
مه چانی پاسنه تن ها وم خدا صاف
مه تس چهی تحفه از شاهان دربن
زنده آسک ګرهان وڃی بی هارماری
تمن شخص اندر چهی وڃی ربیال
رتن هند معجزه چهی مختصر بو ز
تموک یدتیر لا یک بی نشانه
تموک چهره بنی نه زوم ناروس
تموک ید ضرب لا یک کوه قاف
وچهت شیر غرنده سخت لرزان
خنجر طیموس سی ین آسه کن تهاو
الکوی سیراه مس آسی مقرر
وتن هند نیب یاوڃی مشفقانه
ووم ئت کانه جهینه در شهر اطراف
بیکانی آیه کنه چهوک نه هر قاتل
الکس مفتس ترسی سعی خواه نخواهی
مه تنم چاره کیا چهوم جان جانه
بجز سیمرغ تنوه کانه وڃ اتنه زاره
ګوډن جنګلس اکس وڃ انک بیکانی
رهیت تهون اده چهی شادمانی

شڪار ٿيو ان رحمت سين بيت پاس
سو بيشڪ آهه چيائون جائي فرياد
ٿيو هند شاهه نيزه مٿي بعد تهه
گرز هيئت ليري ٿي گرز مٿس سلا ماه
ڏٺو هن زيلال ٿيه ۽ مالڪ سيني
پهچي گٽ ۾ اتنا ڏي ها ڪوهه قاف
سو ڪٿ جيت نيزه پاڻي سوءِ جنگل
ڏٺو ڏن هند ۾ چمڪ چشمو نشانه
قلعه نشين پيام ۽ اٿڪ ڏاره ٿيو پيدا
ٿي بدخواه ڪرائي هر طرف ٽوڙ
طرطاق فسر ٿيه هندس ديبا نا ۽
سو زنگي آهه بالڪل هاٿ پياده
ٿي نيزت گرز مڪ پيه ۾ ارياده ور
بسان سيمرغ پيه جهي پٽ درختس
پنن احوال ۾ نزس جي انه دانه
سکهر ڪري ڪرن گرز تيز نقال
سلح گنڌي بناوڻ چست ۾ چالاڪ
جميله بانو پيه تامت ضعف ڏي آوه
مٿس ڪُن نادلائون يار جاني
جميله بانو پيه هنڌ مٿم ۽ جهونه جبر ڏنت
اڪس سفر ۾ شراڪت ڏي ڪري نيح
بهت ميدالسي انز ڏيره تراوڪ
هتن رخصت ملڪه تحفه بيت ديا ۽
جميله بانو پيه ڏي پولس غم نه مٿم تراو

ادهه جهو پيه نه ٿره هرگز خوف جانس
ڪوڏن نيرن هزاران شير بيرون
ڏٺو جهان آسڪ ٿره روزت جابي ڪجا
مٿس آهه آسي ڏي ماڻه ڪن ۾ سان لال
شڪار ٿيو نيس ۾ ٿرت ٿي شر اڪه سيني
پهچي ۽ مالڪ سيني شير ٿرهي يار
مٿس پيه نيزه ۾ ادهه هر نه ها جنگل
برهه اسنت گرز خرم ٿري پڪاني
ڏني زنگي ٿره پاس ڪن سهڻو ناد
ٿي ساري بهت ٿرت جاپه جي نخوال
ڏي مال هوت مٿس ۽ زبنه ڪهنه پيدا
اگر زنگي ڪري ٿري بيت گفتار
ڏٺو چمڪ جنگلاه ڪلن شهر آهه معمور
نشانه ها ورن ليچ ري گرز هاني
نکهن پٽ ۽ اتنا ڏي ڪوه قافه
ان مٿم تحفه ٿها ۽ ان پيش ڪا هس
حواله جهوڪ ڏسن ۾ ان نير بيباڪ
ٿي ڏڌا پين گرس پٽ سواره ٿي
اگر روزڪ اتي جهيم زندگاني
ٿرس جي جانوي محبت مهه پيه آوه
ٿه بيت ميدالسي تنها ڪري ڪيا
رلت باهم بغل لهنز بناوڪ
ڏسين مٿم ۽ ٿته ڪوهه آيڪ ۽ باز
گرزهت شهزاده ڏي آرپيه بانو

ٿره ڏٺن جهو پشتين ته واره ٿيو پيدا
چوان آتن مي از وحشيان خون
سو شاهه شيرن هند ۾ آسي الصنده جاه
اٿهس گڪت ميان آسي جا. ڏي مال
شڪار ڏکيات ڏهن گرزس ته صاف
هر مشڪل ٿي ۽ آسي سوءِ مددگار
پهليت گاشاهه گرز هن سا ري ۽ آته
اندر قلعس ۾ جهو زنگي پياني
قلعه زنگي ڏيان ٿرت نام ۽ مشهور
گران لشڪر نير ڪن سا سه بدنما
مدد واتي ٿره سهه نه سانه سانه
سو سهه پاڻي ٿرتن گرز نحوار ۽ بيوا
توئي پيه بوز ۽ اتات مڪانس
ڪري ٿري پٽ ۽ جهنت سي مهرباني
گرز هيئت قاتس ڪرن گرز ۾ چاره ڪار
مٿس الماس رونس يار جانس
هتن رخصت تن تنها نبرد راو
ڏٺو هن جا ٿي ڪري ٿي يار جانان
بليه غم نادلائون شاد ڪهه ڪوٺ
توئي پيه آسي ملاقاتس ٿي جابو
غمه سيني ٿره ۽ تون بومري ما
صبح سين ڏي مهڊ گاتس پيه آوه
ڏٺم مهه زندگاني از ڏوباره
گران آس گرپيه ڏير تفاوت برانو

یو شهزادی نهوون د خانه موجود | اول نس عاشق ان شهر کوی شد

در بیان تنها روانه شدن شهزاده

ز صبح العب ملکه در او تنها
وٹی قصته یو ساروی کن تهو تنها
جمیله بانو یه هندی الهی دوکل آس
امی فکری چهو شاهن تام پیر ران
جمیله بانو یه هندی بادس آو
نمی وقته سها اک گو نمودار
گوڈن سعی شیر وراتن باد بیج ٹھ
کله سینتی دتن شیرن جو اباه
وچهن شیرین وسای از دهان لال
نمی شیرن زمینن و لمتوی حال
نمی سینتی زرتن آپرن ماز
ٹُنند حال صاحب نے انه پانه
نمن زنگین هندی سوئس اراه
مطلب عاشقن سوی اتناوان
بین یم فضله حانی سینت سرخم
کرت گلزار زنی هارس حلیلس
مهس تهماره ناوت پانه موجود
چهونه پرو انمس احه زاهنته ازناشان
ژه نی باری کرک کتهو اتنه ان

بغیر خوق سینه کانهنته همراه
دهمن کنیزن پکان در کوه و میدان
دُپن ظاهر مقام شیر جهو خاص
بهر قسمه لوان کی جانور کیاه
بهمت نیز نیت شهزاده ٹن دراو
ز جنگل آنو نامت شیت گر شیر
مهیب انی روتی آسوی لٹ گرٹ زیر ٹوٹھ
برانو بیوٹھ سوی فیر شهنشاه
نمن شهزاده سی لویه سینت ول بار
قلمنزاشا نمی سینت آس تو جمشید
ته کهیاوت نم کرن صافیه سوی بانز
به تنهائی شهزاده پکان گو
کران غم آس کنوی سعی نی اوپاره
الهی مشکل آسان کر نم
یمین باوڑه آسک کیا نمن غم
چهن منزگو سوٹ صاحب لے ز
دتن طاقت مهس کر تهن سعی نالود
بو چهوس رهم گمت کر تمنه ریانی

سو شهزاده وانه گو شب و روز
دو هنه که وا او اندر جنگلستان
دو پهرس وا او اندر جنگلستان
دلس گو شاهزادس لے تو خیالاه
ز هر شیر بارن کیٹ شکار
برانو بیوٹھ نامت سعی کرت گیر
گر نهت شیرس کرن یو رسلام
سو شهزاده سپن خشن لی وی کیاه
دهانه صاف کرتن نم زر و مال
جمیله بانو یه هندی حکمه نیمیز
صبح فلو شیر گو وایس روانه
بمنز لکاه زنگی سوی گر منت پیو
خدایا چهوک زساهن نگهبان
یمن زنگین ہیٹھی سرنور کر تم
دتم منه بار پانس هو سیلس
فضل کر تهین نه کدٹهن ہانه سوی بار
کرم پدی کرک ی بر گناہ کار
بوناوسن چانی لگه پارپاری
ته کن عرضی کرانی صوفی شعبان

در بیان رسیدن شهزاده نزد زنگیان

بوین جمه اه نمن فخ ات باری | خطا کر دوان یں تر نگاری

ڪرڻ ازنو پيدا سانو سردار
ڳڙهي پيدا ٿي شادي اعظيم معظم
فلاياهه ٿهڊ ڇڻ ازحد بلاياهه
وڃهت ٿيڻ ڪنوڻ شهزاده لرزان
قلعي ٿهڻ مٿ ديوان ٽڪڙ دباهي
اندراڙ تنگ تن آسوهي راده
دلن ڏيوس ڪري ڪيا تام ٺهراو
تهرڊ زنجير ٽڪو نا آسمان سهه
ڪرڻ گرفتہ پاڻي ٻڌو تهنا
شڪل ٿهڙي وڃهت لرزه پواني
وڃهت زنگيءَ تيدي حال ڊرڊا
تيءَ زنگي جوان تن آيس دوران
ڪراني صلح تم آهس پا لوا تي
طرمطاقس انڊ تن ڪجڪلاهس
ڪرڻ حاضر به پيش شه بدربار
ڳڙهه هوم آمه دمي قسند مازميره
ڪرت لبته موڻ پيش شهنشاهه
ڏيان ڪوڙ ڪري ڪ شهزادني ڪريڪ
زغصه آئي لاران سار زنگي
مٿن عقرب سليماني نگهبان
ڪنڊت ٿهاون ڪها نزديڪ پالنس
ٽڙت ٿهاوي زخنجر استخوانه
غرض ڪيا آسو ٿهندو ايجوانه
تن انسان ملڪ جهوي تمنا

تشفيع المذنبين سو سائو غمخوار
زبعد حمد داور نعت سرور
سنگ مرو ڇهن مکوي فلاياهه
جنگي سامانه پاس خونخواره
جنگي سامانه جنگيو زار زاري
به نزد دربان سو ٿي آلو ناگاه
اندراڙ تن ٻهٽي زي ڪرمه پراوه
ڪلس تم ڪرڻ سا ٿهاه قراراه
مدي ٿهاوت جهو د از سو دلخواه
بلہ شهزادني وڃهو دي زنگي
مٿن شهزادسي تودي تنگ ناد
خدائين سو زنگ تي آدمي زاد
شهين رستوي ڪهموناس نهاني
ڪرس تقسيم پاني سوي شهنشاهه
ڪرڻ شاباش ساري اهل دربار
باقبال شهنشاه وٺهڪن والعجب
جهه بهه نن اس ٽن ڪن ڪتيه ن جهيه
اگه مردانگي هند جهو خيالات
ڏين شهزادسي ڦن ڪيا درنگي
تمن زنگين ڪٽت لاين سيکيار
زاه ٿهوش ڪنڊت ڪرا تستخوانس
وگرنه ون بنين تري حال و دداد
اپز تراوت نم قي دانه دا
طرمطاق پادشاهس لسي و

تن ٽڪ پردر وده زي بهرد م
ڳڙه هت شهزاده پيو بر قلعه در
اوبران تت ديوارس سازو سامان
وڃهت شهزادسي گو دل آواره
قلعس اند اند يکان گو شاهزاده
وڃهان آسو پوه زور سعي ي تماشا
ڇهن نم ڏبڊل ٿهڊ ڪلاه آسو
ڏين ڪڌ ما زنگين هند بو پياماه
ڇهن جنگي جوانا نم اپواتي
مٿن يت يت زلن نم بيد لنگي
زلن جاتوي سي نش ڪر جهو امڪان
کهو ناٺهام نمو آن عيشي داد
نمون اول رٽت نشر پادشاهس
اگر تيتهي کهمون سو ي لوزه ماراه
جهو پادشاهن پالسي شوق واره
اهس ساني اڻه لکهو منت جهو زموت
ڪرڪ سي مصلحت تن آيه نزديڪ
اگر صنرته تو هي سا رن ڪرو مات
سو شهزاده بهت آسو سوز سامان
ڪت لبته رٽت تونگ ستهه مال
ڏيس لماس وحن ايجوانه
مه ڪوه پالنس ڪنوي آسو دوان ناد
ڏين زنگين لٽت نهوت سوي شاه
ڪران زنگين جهو سرداري نيزا و

یہ بوزت شاہزادہ گو خشمناک
ٹلان زنگی رٹان سے ہی للارلاری
ودانی گو بدربار شہنشاہ
ستم ساری فنے بو زمم مہ دارہ
نکہ گنہ ہتھی اسی ہےچو آدمی زاد
مسافر چہوس گنہ ہون چہوم کرمہ قاف
دین کیازہ نیو توہ مہ ہٹت باز
یلی بوتلن سیایہ توی اد و بیداد
تمی کٹ بیتہ خنجر تیز شمشیر
کمن زنگی جوان کیا کرن ہاہی
طرمطاقن یہ بوزت کٹنہ ارشاد
دین تم شہریارس ون حکم کیاہ
رٹت انتن وزیراہ اک بہادر
دلاور ترار تیاری تم کٹن فوج
سپاہ ساری تلن سامانہ بیرت
شتاور لشکری سے ہی یوہ درمیت
دین چکماق سرداران ہو نہو یاد
رٹت نیاونت اتھی نینن سپاہتین
کرنت نا بود جل ون نام نے کرام
کمند دارت ٹرن تین نا بکارس
ٹہاہ سردار مارن ڈہ پہلوان
دیان نیرنت رجراحہ بجیر باک
بلہ شہزادنی چہو شاہ زنگی
ہتنو پالو وسالت ٹرمانڈ زہیر

کہرت ترا اون تس اد ہ ڈ جنی دک جام
تمی ارنت کہاڑ لوڑ و وڑ ودے
دیس شاہتن وشتو گوی شاہ ہو کیا
نیراز قلعہ کہنہ زنگی نیر دلای
سو وپتھی دتو تہن پاتش کہنوی ناد
دیس اسہ نیریک لشر بادشاہس
دیس اسہ سے ہی کہوانی آدمی ہاز
کمانا ہ اک کٹت لاین ہیکبار
شکل تیچی وجہت بیشک سیین زیر
ٹلت آسنی خبر بیت بیشکارہ
تمن چکماق سرداس دتن ناد
دیس تم قلعہ بیرون آدمی ناد
دلاور نو روز زنگی نگاور
تلن ہمراہ سپاسالار لشکر
سو شہزادہ وچہو ک سامانہ بیرت
قلعہ بیرون نیر تم آی نیرت
طرمطاقس کرنت زی فوج برباد
اول ون زی کنکو چہو کا آدمی زاد
چہو میانو لرز و ہمتن شیرن باندام
بخنجر چاک دتو نس ازسر و پای
طرمطاق آسہ بوزت فدرو زار
تلن ہمرہ تمی اد فوج و ارداہ
تمس ہمرہ وچہن مردان جنگی
دتن آلو ٹہا تم دستگیرس

تمی زنگی رٹت تم مار ساری
تہرہ تہر آس نن تس لاے موہ دے
دیس تم زنگین اشہریارہ
ہناہ یلہ درای گیبہ تیتہ آدمی ہائی
دیم تم کیا گنہ ہو تو مہ نش صاف
طرمطاقس نشرتس لچکلاہس
یہ بوزت گوڑکھی سے ہی آدمی داد
کرت بستہ اسہ و ارادہ دتن مار
تمی سیتن رٹت ترادن سر و پای
رٹت انتن جگر چہوم پارہ پارہ
سو چکماق آسوز تہوبر لشکر شاہ
رٹت کرنم تمی می فوج برباد
سو چکماق گو تلکان در لشکر فوج
تمی جنگی دلاور ترار تھی نر
مدی تھاوت تکمانی گون جارت
سو زنگی پن خبر بیت آسو آمت
بو سوزس شہریاران تاجداران
ٹہ معصومن کرت اسہ فوج برباد
یہ بوزت خشم گوتس نوجوان اس
کرن ہیبت ہمین زنگین ار انجانی
طرمطاقن تہوی بوزمو دچکماق
تمن سیت نن نکین گو شہواراہ
دین پالو لوکن زنو ماگشہ گیر
تمس اد و شمشیر دلیذیرس

صدا بوزنت ولت کرسہ ہیرن
سخت تنگ آسوا نومُت نا بکار
یہ گوسوی شیر اول وانوئس نش
تمی وچھی لوی زنگی شہنشاہ
تمن زنگین ہندی یک نہ دریا
شہنشاہ گو زلانی بے سر انجام
دپان شہزادسی یم شیر ہمراہ
زرؤبن چنگ پلنگو کرکھ تم تنگ
تمس شہزادسی کن آیہ خوراہ
ژہ کم چیزن اسی کُن لاجنی وت
طرمطاقن تو صلبی کو رحیم خاص
دِیس جہوم شوق جانوی کرنہ منظور
کرت شیر ہمت لوسیت پانس
اگر معلوم وَنت چھی ما وی صاف
کرک باہم کر اَدہ عہد وپیمان
تمی سیتی مہ وزم دلقرارہ
دیت کلمہ تہون بر تخت شاہی
یمی غیرت ہمت لو پانسی سیت
دپان تم شیر گے واپس روانہ
سو غیرت شاہزادی ضعف اَلہ گو

پٹھن ہیرن امیرن دستگیرن
بکیدم ییڈہ گو سوی باد شہ شیر
تمن زنگین تمی اَدہ ژانو ولول
ہزاران زنگین ہند فوج مارک
طرمطاقس ٹھوی اَدہ فوجکو تاوی
قلعس اندر ژلت گو سوی شہنشاہ
تموشیر وژٹت مارک شہنشاہ
یہ شہزادہ روانہ محلہ خانہ
نشی وانت کرن اوری سلاماہ
کنیچ چھک کتو گرت مانک ان تہی نزداد
کرکتم ییڈ تمسندی کرم پانس
کرس اقرارات پٹھ نیکمردن
دوم سر آسک محلہ خانس
یمی غیرت ہمت لو سیت پانس
دپس فیرت تمی ای جان جانان
بیہ بہ دین کرت نھا وم تہ زنان
دپن تس کرژہ نامت حکمرانی
گراہ اک زطو بلہ کڈنہ بیباک
اکس شیرس تہون دمہ محلہ خانہ
کرس پٹھ شاہزادہ گو روانہ

اَمی وقتہ تہو زنگی چھوا لہ
پٹھن قو جاہ ہتن زنگی اتن زیر
دپان تس شہزادہ آس ہمراہ
شہنشاہ زنگین ہند و وڈگ
ژلت گو محلہ خانس اَنو پیغام
یہ شہزادہ تیی گو تس بصد جاہ
کرک امداد شہزادس ان جنگ
گرشمت ڈیو ہن شاہ ابا خانہ
دپس شہزادنی ای حور طلعت
کمہ تن جاپن بلا تسکنے دمی خ ا د
انم عقد یس چھین باد شہ کو ر
اگر تہو نہ رب العالمین
ژہ بہہ بخشس گژھی لے تا کو ت
تہون شرار سارس محلہ خانس
پیش جیزاہ ژہ تہو می نش
دیت کلمہ تہون وان تی گژھی جا
تہون تس برحفاظت شیر اک سیت
لذت زیناد تہون ی جشن
ہتن رخصت روانہ گو کہ قاف
شہنشاہ زنگین تہاون روانہ

داستان در بیان روانہ شدن شاہزادہ نزد سیمرغ

ہتن رخصت سپن راہی شہ نزد
سو شہزادہ ہتھی قافس کنہوی راو

بطرف قاف تراون تم نظر تیز
رتن تارن پکان گو رفتہ رفتہ

سو گرتہو پکانی پت کرن او
اکس منزلس گژھت پیوو دشتہ

Library Sri Pratap College,
Srinagar.

دیان آسو ها خداوندا مه بوزمم
امیر آسیت پیر چھیم مه فقیری
کلاه اک تهه وچهن اندر نیستان
پچوان مرغ و ملک سوی آب شفاف
جمیله بانو یه هندی یادِ قل آس
جمیله بانو یه هندی نیب مے آی
بیتی آسی نظاهر تسندی اولی
متن کوتاه سفر بیوه زلوټه نه کرتو
کران اته کهور تمی تنه صاف از آب
بزخمک کره تمی اده ناره ڈیراه
سوگره ترادن یله تم بهر گردش
سوگره آسوی متن ترحجاب هوش
نکهیت شاهزادس گره تلن شور
بلایاه آیه وسنتهی آسمانه
سو شهزاده وتهوی نهد تنبه کیوه مُت
کلن هند جانور لرزه کهواتی
کلن اکسی نکهه اژدر پکان آو
بهرساله کهون بچه اژدری های
هتن تم نام موئی تن دتن تیر
زلرزه کوه و میدانن بل گو
دیان آس تنت کلس سیمرغنی جابی
کرت تن ریزه ریزه ڈیرکهارن
خدا تهوی سلامت ها جوانه
نه کهاون بانه گوناگس کهتوی ها. ز

رفیقاه دز منده کانهه مه سوزم
سه جایاه آسه باکل جنگلستان
سو شهزاده اتوی گو جلدا اران
وچهن تم ناگه لدس آب جاری
تی ساته نظر تراون چپ و راست
جمیله بانو یه زومت چهوم تشنه
چهو بهتر صبر کره ساتهاه زلم هول
سو گوناگس کهتوی بهر طهارت
چین تریشاه سین تنه تشنه سراب
گرم کرهتی چین ترلوتم زتهنا
کلس مستی گیس پاس زوله هش
بلایاه آیه وستهی اه جنگل
سین بیدار شهزاده اژان شعر
ته چهوک غافل گمت در استراحت
وچهون گرشاندسی سرٹ بانیر لوه
دیان شهزادنی تل تیر وترکش
سو اژدر آسو گومت تنت کلس کهاو
بله شهزادنی وچهوپانه اژدر
اکی تیره تهیر تراون بتدبیر
زخنجر سرزٹت اده تراوس باز
بچه آس اندآنین گمت های
وچهان بچه آس ساوی حال اژدر
برادر چهوک زه ساتوی جان جانه
زنهر اژدها گو سخت بهوش

نم رهبر کرم سوی دستگیری
وچهن طایر کلن پٹ آسه بولان
کلن تل ناگه راداه اک تهها صاف
کلن پٹ رنگه رنگه میوه ساری
دپن آسی تیتی سیمرغنی جای
ته ساروی چهوم تیتی مه دانه دانه
بدل سی مصلحت کرهتی تهیر بوهٹ
وچهیت آباه دس وراه گیس نست
دیان کهتهه خیر آس ست واره
زهر استراحت کرنه راباه
نندتر لوه سین شهزاده بهوش
کلن فی جنگلن تنه ژاو زلزل
دپن بتی تهه ته نندی ایچوا نه
دیان گرلائی شهزادس کلس لنت
نظر تراون وچهن اژدر یوانی
کٹنت تیره کمانی تم کٹن کش
دیان آس تنت کلس سیمرغنی جای
به تیزی تم کمانی تیر دو پر
کوماه هیوتیره کسنی سوی تهیر پوه
زٹت نس دانه دانه تراوتم مارز
سو اژدر شاهزادن بایم مارن
تمو شهزادسی د تو ناد بکبر
لدت تیرس متن کن لایونی های ز
تیهر لرتراونی بچه ود خاموش

زیہر استر احت نرا و ننم لکر
دپان سیمرغ آہنین آسو گومٹ
دپان بچہ پا زہت آس سیر گیمت
دیک کہ مت امی بچہ سان بربا د
ستا دان ہیو ہیوی سالہ ہرکی گیر
پلہ الونی بیرن پٹ بوزفن باز
وہچونا وارہ پاڑھی اس گشت ہت اول
بیرل دارت دس گاس لوہن ہن
اگر بچہ اس قسمت وزت بلا سلامت
نندا آسک کھمٹن جہوک فدا رباہ باز
بکھن ہندہ وادہ سیت گگے بچہ بیدار
اگرنہ واتھی ہتو آدمی زاد
زاول ہا باآخر حال ونو نس
زلٹ ماز آبرا اُون دانہ دانہ
بہ لوزت مادہ کرتی باز پرواز
تلت انتن بہ اپین ہندنو رمہ جہو
زد ست آدمی سوی مارہ گومٹ
تلت انتن کروس اس ونن مروت
سنہ مادہ گیہ نشت تس شاہزادس
وجیت آگر پچھین گو غرق دریاب
تمس سیمرغنی دلو ایجوانہ
ہمی وقتہ لگی لو انتظار نس
کرت ہینکی اسی ہیٹ ایجوانہ
امی حالہ بچن سا ان کھوانی

دپان تمہ زہرہ سیت لنس آس تہر تہر
نرو مادہ یکہ سیمرغ تم آی
دپان آن اس اندر تم ہست کمیت
نرن ونو مادسی ای محرم راز
گوڈن ما رن ہیوشوبی زتدبیر
دمس دارت کرہن لو سوراڈ جن
اگر آسو ہن خطا ادہ گا اُہن ہول
دیرما دن ہناہ خوف خدا کر
خدائیں کیا ونک لے فرقیامت
نرن ونو مادہ انہم فوارہ پیغام
بچو ون ما دسی نشس قصہ مار
بہانہ اسندی نہ ندگانی
تہوی فونو ہمس نرمی عارنو ہمس
تہکت پیو مت جہو فاقہ تندہ تلتون
نرن نشس فو اڑ فیرت تس ونن راز
ہر سال بچہ سانی آس اوان
بچو سانیوتسندی ما زہیو مت
اندرناپس ہمیت ہیو فاقہ فقرہ
بکھن ہندسا یہ ترا اون تن جم انس
سو شہزادہ ہر فن آسو کامل
کنتیہ آسان جانوی خانمانہ
ونتام واتونہ ہتو زادہ تہ انسان
بچن خوبی تہ کر تھم غائبانہ
سبب ونتم بینک ہتو دانہ دانہ

زلرزہ گا سہی منز آسو ہیو مٹ
بچن ہند شو ربو زکنہ کرک ہائی
شونگت وجھو ہی تموتنہ آدمی زاد
امی ویران کر سان بچہ ناز
نرن کڈ وپھ مڈان گو نیر تھی باز
نرس کن فیرتھی ادہ ولو یہ مادن
نرن ونوس کرہن لو سوراڈ جن
گزرہت آہن بیٹھی پانہ سرہ کر
بچن کن ما دی کر جلد پرواز
کری ادہ دشمنس لو مندنن تمام
بچو ون ہیش پیش ما دردا و بیداد
خدا دیہ نس ہمیشہ کامرانی
امی کر پای ہیانوی شفقانہ
برادرزادہ سانوی لو رانتون
یہ آدم زاد بشک لے قصو جہوی
نمن اڈ دکھواکس آن ما زان
تہکت پیو مت گمت دسنوب غفلت
تلت انتن کرس لوگو رہ گورہ
تہوی شہزادہ گو بیدار از خواب
کہتہ لوزان ہر ملت سوعاقل
کمیو بایت زہ وانگ سیت مرکانس
دپان یت جایہ وحشی جھیگی ترستان
یہ اڈ درآسو ہر سالہ لوانی
کری خوبی لو وایس شفقانہ

ڏيُن شهزادي اي مادر مَن
بيهه باڻن مهندي ٿي وڌا ڏونس
شرط مُنهنجا ڪرڻ پُور حالي
تِنس لکو حال لُکَ زنتي ونهه گرازي
گنهه هِن قافس جهنيو ناه ڪار انسان
ڏوهن ڪينڙن ٿو ٿيئي آرامسي روز
نيني چھي گور خر جنگلس تي واپاري
پگاه گڻ جنگلس ڪن تيز جيئن بز
مُتن لستين لڏت تهو آبه مشڪه
بيهه سيهي ماڻهو زمن لوز ديده
ته هيٺ آسي ٿو پهاڻ لو آسماني
تني سيتن بجا روزم ڏم لڪ ناب
ڏوهن ڪينڙن تمي ٿو گورخر مار
اتي ٿهاون جمع تم ٿينڪهرڻ دن
ڏيُن سيمرغ مادن لوز ديده
بيهه ڪهن پانه يڪدم لو ڪڏي ڏو
ڪرڻ تعميل حڪمس بهر ارشاد
وتهن آ گٽمه ڪهن گيه بر بوئي
ستن درياوني پله نار لگوتس
گنهه هي واپس لو فيرت شهر و اطراف
نشانه ميانو رت ڏري لک پابرل
بهر مشڪل بيه نارس آزه ها وان
ته قافس و انتاو ڪ پاڪ ڏاتن
مِه دم رخصت ته وانگ ياسلامت

ستم سارو ٿي ني بو تهاءِ مُنهنجو ڪن
مهر انگيزه ڪره مُنهنجو خانه برباد
اوڏي وت لاڄ نيئو مِه لااوبالي
ڏيُن سيمرغي اده ايچه انه
جهه سُنت ڏريا تمن وحشي تهه لرزان
تمي تدبيره وانگ ڪوهه قافه
ڏوهن ڪينڙن تمي اَن مار ماري
تيار ڪر لِستهه ست بيهه مانڙ ڪهاره
پيرن پٽ بو منت ٽي دل شڪسته
ته ڪهنري پانهه وه ميان پيرن پٽ
ته آزم ترپش هر جامي ڏواني
سو شهزاده پيڪان گو سوي جنگل
نڪهه تهاڏن انت پائس تمي هار
ونن سيمرغني نش حال شڪار
بين تڪن لڏت اَن آبه مشڪه
دمي بو نار تري ٿي درياوني پار
ڏياڻ سيمرغي ڪن لاليو ني ناد
بوقت تشنگي تن ترپش ڏيوان
ڏيُن سيمرغني تري تهر وس
ولنتام بر سواري ڪاڻه تلمنه
بيهه ٽسيت جهو مه لي بها لال
به مشڪل تيرنارس آزه ها وان
شرط معلوم سارو ٿي ڪر نه مين بهن
ڏتن رخصتس گو پانهه در قاف

زاول تا آخر حال و نونس
مه باڻن سر زٽن ز دست جلاد
جميله بالو نيه ڏو تو نم نيب چالوني
ڪميو باپت ته تراوت خانمانه
وني تدبيرون ڪن ڏارٿي روز
نته مارهه گرٿهڪ از فقر و فاقه
بناو مازس ڪبابه عطر آميز
بجنگل ز انهي تهو ناره ڏبراه
گوڏن تهو زم پيرن پٽ آبه مشڪه
پلي واتو اول درياوسي پٽ
بهر درياءِ مِه ڏيرم آب و ڪباب
نيئوي لوزت و تهنت گوڏن و نزهل
ڪرن مازس ڪبابه مشڪه لبتن
ان همراه پانس سو ٿي و فادار
پيه سامانه ته سارو ٿي ان مه پيت تهو
ته وانگ ڪوه قافه چالو جهوم عار
معه سامانه ڪهتو سوي بر سواري
بو چهي و ته ماز آسو مه آئي پراوان
بهوي گو قاف ڪرون شرط ڙي صاف
مُرن چالو بي قضا هرگز ز منه
رجهيت تيز مياني جهو ته سامان
تمي وقته لو آسي پانه واتان
ز بعد شرط و ليس و انتادت
خداين وانتادن قافسي صاف

کرن فکراہ دپن ہی ہی خدایا
تمی شرطک دیم کس نیب وَن مے
اندر شہرس پکان گو کوچہ کوچہ
تمس نشس نیرِ شاید کانہہ جواباہ
کنہ کہ چھوک کتھ گژھک تس نِجاتہ
نصیب آسہم نیک مہ آیِ دانہ
دوہہ اکہ ہیہو کہتھ سلح ازجہازہ
خبر چھمنہ لگوم کتھ سوّی جہازہ
مہ زانوم بانہ ذاتن چھوس پشیمان
لکھت آسہ سوی یہ تقدیرس سر آسہ
کرکھ باہمہ گرادہ عہد و پیمان
گژھہان شہرس کتھ کنہ تیہہ تہ نغیام
دِیان آسوی خدایا وِسیتھ ہاوم
جوانس حال شرطک باوم صاف
سِپن برباد میانوی خانمانہ
فقیری چھم قبیلہ منز چھاوم
مہ وُنہم گل صنوبر چیز کیاہ گوم
سبب آسنی دوی ہندی چھو نتہ دمی
مُنادی کرنہ نینن اہل کارن
بغیر علل پانہ نتس ژھ ہیر
ژہ ہر گرزوَن مہ شیرہ کتھ وزحکو
نشی تس باسی چھوپان ہاران
مہر انگیزہ کرم خانہ برباد
چھو کھی مہ دوست دم نیب صاف مہ

بوزت فانس اندر واتت کرہ کیاہ
مہر انگیزہ دپوم گل صنوبر
وچھان آسوی لوکن کن وتہ رو
مسافر لاگتھی گو خانہ خانہ
کتھو آسان چھوک سرو روانہ
جہازس منز تو آسوس مال و زر بہت
بلا یا آیہ وستھی پر جہازہ
وچھو منہ کانہہ رفیقاہ کانہہ شفیقاہ
گمت فانس اندر چھوس حال حیران
اگر روزک بہاوت بار ہمراز
وندان آسہ پانو امی اکس جان
گژھہت معلوم کرم خانہ خانہ
مطلب وِن مہ جلدی اتھ ناوم
جوانس تم دپن ای یار جانی
بوز فانس وانو سی اکی بہانہ
لگو امت ملک خود وچھوین بہر حنت
امی باپت اَندایہ دست مہ کھیو
صنوبر بادشاہس سانی و
زسال سابقہ م شہر یار ن
اوّے کرمی منع اے یار جانی
خدایس عقل منگ ای یار جانی
زاول تا بآخر حال وونس
وُنن پانہ ہندی تس حال واد
ژہ کرم دستگیری نیب ونتم

کتھو بوزم شرط چھمنہ خبر مے
چھہ باہم کیا گران تم اے برادر
دپن پانو ییم یدکانہہ رفیقاہ
دپس جاے کہن اک ایجوانہ
دپس تم راومت چھوم خانمانہ
گری دراومت لوچھوین بہر تجارت
تمی انونس یتین ای لتواہ زہ
دوہین کینژن بوزن کرہ ما قرارہ
دپن تا فک جوانن اے برادر
خدایس بہت ژہ حاضر میانو چھوی مانہ
کرن کینژن دوہن دمت جایہ آرام
لبن نہ نیب کیہہ نے تم نشانہ
گری تس سندی تراونی داف
پتھن پوشید و تمی اد ساری
حکومت تی جہانہ رادہ اوم
چھو کھی مہ دوست جلدی ہاوتم وت
دپس فیرت تمی ای یار غمخوار
وَنان گل بادشاہ نی رتس تھاف
وَنان یدآسہ کاترہ گل صنوبر
کتھو بوز ساروی لوکو منادی
یہ بوزن شاہزادہ گو پشیمان
قسم ہاوت تہ بادوارہ انونس
امی سرطن اتس بجہ درکوہ فاف
ہتھو یار وشریک غم سینن تم

ڏسين تم موڙسن ام ياره ونهن
ڏپان هتو شاهزادن ڄ ن هارُن
اگر ڇهوي ميانه مار نه ڪهه ٿڙه حاصل
دلس ان خوف شاه ڇهوم سخت تزلزل
فقط بوزم ڪنو مي سي منادي
بو محرم ڇهو سنه ازسن ايجوانه
ڪرن شاهي تنه قفس نه زاو
تمي سيتي يه حاجت جانو نيري
دوهن پوسن ٿره ڪر پنجا يه آرام
فلڪ آتش نهس ڪن صبح تا شام
جوانان اڪ ڇهو آمنت انه ره دوُر
گرُتهان آسو رآش هت در ٿُيهر ديگير
تلت الومت سو ديون آسماني
سو فاقو سينن لاغر آسو گومت
زاول تا بآخر حال و نونم
لوان ازدور متشد تقه رگوي گاه
يتوي بوزت جان تنرو رقتار
بمنت شاهس شه زي ايجوانه
تلت همراه نيونم سيت يانس
ستهاه تناهن ڪرن تن ره تغظيم
سلامانه ڪرن سي بيش شاهس
اڪو قيمت لصف آدا گنه هم صاف
تهون سردار فوجس بر حڪومت
دمن تهيرديا ان شاهسي راي

وڻت ئي لفظ ٿه هي هي ماڻهن
وڏان تن ڪن ڏيئي پان يار جاني
تهوي سر پيشڪش هيتهو خوش گشتي دل
علاوه نيز نه ڪو نه جا به پيغام
نجلوت ٿي ٿه ولومي آه آدي
يتوي منهجم خبر ولومي زه نش صاف
ونان گل بادشاه بائي زتس تهاو
گرهي شابذره ياني حال معلوم
بمنت شاهس شه زي باسر انجام
دو هله ڪه ونوجوانن شهر بارس
اگر ڪرهن نجدمت يانه منظور
جهازه اندڪهتو منت بهر حاجت
ڙهنه ڪر فترمنن آخر جُدائي
تلت الومي ڪره سوي فتنا وم
ستم ونونم ستهاه منه عار انونم
ڏسن شاهن ڪريون حاضر بدر بالم
گره يتوي يني آسوس هني يار
يتم همراه منت لوسين پانش
ڪران حاضر نته تش ڪجڪلاهس
ڏيان شهزادسي لس سين ڇهولال
عقل لح اوي وجهت تس باڏشاهس
يه شهزاده ڇهو بيتڪ خانداني
ڪران شاهانه فوجس سوي حڪومت
زدربا سين آسان آسو تهاهس

بحڪم شاه واٺڪ جلد مارُن
ڇهه هم ٿي دست ڪم تم مهرباني
ڏسن تم جانو مارن ڇهو منه حاصل
بو دربارس اندر ڇهوين صبح تا شام
نوي بوزم منه ري نش داستانه
صنوبر بادشه ميانوي شه قاف
ڪري بوسيت شاهن دو ستداري
ٿه روزن ڇهوي ستهام بهتر دريا نم
ڪرن ڪنيزن فرمن نت جا يه آرام
صنوبر شاهسي تس ڪجڪلاهس
ڏين الومت تلت سوي ازسمندر
اڪن دلوين مس ڪن لجمزي وت
وجهوم درياڪنارن پرسو ميت
گره وانت سو نسرت شيرجا وم
وزيري جانو شوبي اي ٿهت تام
هتو يوس تنخواه مقرر حسب مقدار
قصه سازوي فن تس دانه دانه
حواله لوڪرت شاه جهانس
بمنت شهزادني ڪرعرض وتسليم
بمس سيمر غني ڏلومنت سو اقبال
ڏين لعلن بهل پدوي دمي قاف
تلت الومت جلن ڇهو آسماني
وزيرن في امير گيه تهزماي
بدست سنت را روزان ڪجڪلاهس

رٹهوان لغمت سو همراه شهنشاه
وزیرن پونس ای یار جانی
دُپُس شهزادی اے صاحب ای
تمی آسوس و دان بود شکسته
وزیرن نوشهس حال و واد
ژه کم چیرن چهکهن کرمت پشیمان
ژه کم چیرن کرک انے دلشکسته
خداتهونی همیشه شاد و خرم

وزیرن تے امیرن آسو دولتخواه
ژه کم چیرن کرُی یژ دلفگاره
کنیزان و غلامان یادمی ی
وزیرن کرُمس دراه مدارا
بزودی پادشاهن دوپنا د
لموک کریه کران چهوک جای خلوت
پرٚزُمُس شاهن یزمی سته استه
غمن اک دل مه کرُم پاره پاره

دوهه اکه ز ژهٹه وزیرن چهه دانی
سٹهاه کُرتس وزیرن آره پاره
وچهم خواهن اندر مه قبله کعبه
کُمان شاهس شتی آشکارا
دُپن خلوت تمس اے لعت جان
عمو اندره کُڈت محفوظ تهاو
دُپُس واپس تمی ای قبله عالم
تمی چیرن لو کرُمت دل آواره

دربیانِ اظهار نمودن سرگذشت خود شهزاده پیش پادشاه صنوبر

کرُم وعده کرے بو حال حالی
بو چهوس جانوی یدر حل سرنن پا و
قسم هاوت کرُن یله عهد پیمان
مُسافرس یمُت چهوس ز غم
مه نتم گل کران کیاه پا صنوبر
ژه ظاهر جانه نته چهوک گومُت
ونت قصه سترٹن کرپانه منظور
قصله بکوی وُتُم مه زی انه وند
ژه کرتم دستگیری نیت و تم
جوانس کرُن دپن یت نهی خدم تهاو
غلامن حاضر مجلس کُرن هون
فقط زی زنِ ترمس آسوسهت سگ
الوک چانچه سونه قابس تو ٹهاند
تمی اندوکهی تم هون اڈ هن

خداتهونی سلامت چُکمرا چ
قسم چهوم مه تندیم پید کرُنس
دُپن شهزادی دل چهوم مه زا
کرک بد پانه می یٹ دستگیری
کھون یٹ تراونس عاجزی سر
دُپُم وعد فرن مه بنم کر
تمی وقته بنه لاگک ژه رنجور
دوله چهوس یکُت بو حال حیران
بلی پرتر هو ینم گوڈن زی عد کرُم
غلاس بو ٹکانی شهر یارن
زنجره پادشاهن یانه کڈهوه
مسنده هوُن تهاو ن برقراره
تهوک دستار خوانس یٹ تُن تهاڈ
ینی حاضر کرک اک بند زنانه

کُرس تم وعد پونس شاد دل تهاو
وتم جلدی پشیرڈن ذات پا کس
دُپس شهزادی اے قبله عالم
ژه اندرچهی خیالات تهیری
دُپن تم کیاه کری چهم عد بو
نته امه یتر هنه شوبی ژه زن کر
دپوی شهزادنی تس ای خدا دند
وُنس شهزادی اُمس اره ڈاران
دیان تس پادشاهس عالی ترّه آ و
وفادار یار میانوی لو دانتن
محلس آس تنها جای خلوت
ڈکس کرنی گوڈن تس تهیٹ نار
تهون هوس نکه تم پادشاهن
حسیناه نازنیناه مه جبیناه

هيرو لونه آسه نس زنجير كرمت
زٹت تهو مُت كله سوي خون زنگي
سو فضله هوُن سند خاتون كهياوك
نكه شاهن غلامن نو كله زود
كلسَ آي خونه قطره رٹ غلامو
بهر دانه بنان ڊُردانه تت گي
زمجلس خنده كر خاتونه يكبار
بهه واين كرك خاتون لب بسنه
به كس تهو مُت لدت زي قيد جانش
گلن وجهيتي گڙهان ديوانه بلبل
كلاه تهو مُت اندر طشتي زٹت ژي
ڊيس شاهن گمُت جهوم خانه برباد
يهي عورت جهه مبا ني گل مين نا و
يهي جهوي شرط چانوي چشم بد دور
صفت خاتونه اندر وجهنه بسيار
نيراز غم كڍم جهوي بڍ تو اباه
دوهه كه در اس سيرين بهر شكار
بتهر بيو ڦُٽس تتي مانند مستور
نظر تراوم كو ماه اك ڊُورڊ لو ٹهم
نظر تراوم جهس كن استنه
بناوم رزمه صافش ڻوپه لوكه
رزي كنه آسو صافه ڻوپه لوكه
زجاه آواز آيم شاد خوش باد
جهن اندر جهه گستامت بر پري

ثه زنگي بهرنه جلس سنت تهو منت
زخوانجه هوُن تيس زهتو تهاو موجود
كلهٔ زنگي شهن شن نكه تهاوك
كلس ڊُتو مار پاني پادشاهن
نه خونِ چاوك سه خاتون كياني گو
غلامو ئل سو مخته سنبراوك
خنده سنتي هر پاٽس لو ته ابنار
وجهت حالاه سنين شهزادي فيم
كرت زنجير جهي پرت آشخوانس
بوقت گريه اشكك دانه تراوان
زقيمه مار داؤت تت كلس زي
يهوي جهوي شرط چانوي اگهو انه
هري تيں گل تحُ درانت منزمه راو
وُنس شهزادني اي شهريار ره
خنده سنتي كلن كر تمه انبار
صنوبر شاهني دبو شاهزادين
كوهستانن اندر اكبي ڊُتم نار
مه آيم تشنگي تر تزيشه بابت
سهاه سن نه ده چاه ڍيو ٹهم
نه اسم رزلوكه نه كهنته سامان
هنتوم مه آب كهارُن لوكه لوكه
بلي چاهس اندر مه ڻوپ تراوم
اسي زي كهاٹهوي آدمي زاد
صدا ڊِتوس اگر جهوك آدمي زاد

انوك به طشته اندر سر زنگي
ڊتوك خاتون كهن اي صاحب جود
زٹتيں كله اندر طشت موجود
صنوبر شاهني تم كجكلاهن
انك ڊانه وُدان خاتونه يان پي
تمك خرمن شهن نه ديك تهاوك
غلامو كر گلن هند پوشه ڊسنه
ڊين شاهس كنوي اي شاه عالم
اُن وقتن هراني جهي تش گل
بنان تتت مخته وتم كياه اريچ زان
اكو وتم گوڈن مه حال و رودادي
وُجهت امكوي فح ه سارڊي اندانه
صنوبر شاه ميانوي نام و مشهور
ڊس اندر مه رُودم خاره خاره
سبب امكوي وجم مه بهر لله
اگر تهاوك ژه كن و انكه مرادس
شكارگاه ناو تت جاآيه سو مشهور
هتم دن تزنيشه بابت و اراده زهر
جهس بكٹ پايم واتس تزيشه تشنه
اني جهوں عقله هند گرد ورد ناواد
گوڈن مه كهارنوي هتو آيه لوكه
لمان آسو سلزي جاهن تراوم
كرم كوشش وسي جاهن اندر لو
نكس كر تهف لو كهار ڊل گر هي شاد

تڪبر اندر ڪٿرم تنهن ٽڙ نه نانءُ
هر گهڙي فاقه سيني جهڙو اسي ڪر نر
وڇهم گهيڙ دوشي تنهن سخت اعمي
خدا اِن سوزني ڏي سائيانه
جهه گاداه اڪ کهاني از سمندر
ٿنهنڊ ڏيش ته ڪنهن ڪري جهو سرزد ان
تنهن نامرت ٿري ريه وزن جهو ته تهتر
اڇهن لاڳو بلڪو اُس ق اره ڪاره
سوه گوه سرمه ڪمنت لاڳم تن ون
ديوهم ٿي ئت سانن آهين لڳ ڪاش
تمو ديوهم يه پرين جا نه بي آرام
ٿنهنڊ ماون دموي فن ان ٿري باگرم
رخش از خون عشاقان غوطه زن
بزير زلف مشڪين لنج وزلي
گهڙي خنڊ ڪران گه نيم خنده
بجان عاشقان آن سيب سيب
زنافش تا بزانو جاي خلوت
رٿنم حسنه گنجين لبتاده
بوجن هنڊ ونه مايل گو شهنشاه
ڪري وي بدله ته نيڪي نيڪ نا ماه
اُن وقته تهه ڪو سم هراني
پريزاده تر استانجه ڇهي مراني
نموت تن نش ڪرڏت اُن هنڊ وي لج
تلت نيهوس چهان ٿن آن سوسي خواب

خميدهٔ موسفيد ٿن هيج ڪما ناه
سوتي کهارم نه تهادم بر ڪناره
نمن گاشنگ نه بالڪل ڪانهن تاه
ته ڪه اسه انتظام گاش جلدي
کهوان گاسنه هٿن پٽ لهي مقرر
ٿنهنڊي گوه اهين سان ن دا جهو
تهوي واين گره جهي جي سمندر
يه دنوهم تي ڪرڪ مه دانه دآنه
بوجهي آست ڪئي لوچي هيڙ بن
مته نومڪ پڙ دلونيت جا يه ڪيا ناه
تهوي اس شاه پرين جان ون بام
جهه ڪوه له شاه پرين ماه تابان ڪي
بر رفش تير جهه تابان تش لي وبه تن
وڏهن اندر دي ڪيا دانه در تش
گره تان ٿي نه جهه ڏ بعض نيم نده
بصافي شيشه خوته سينه تش صاف
چه خواهم گفت عصمت ان در عصمت
سراپا ڪه بوجو تعريف از حد
ديڪ تش پڪ اسي سيني ته همراه
ونرت تنهنڊ صفت ڪر اس هڪو لور
نه وجهي عاشقن دل جهي برماني
نگهاني ڪه آتش موال آتي موج
نهو وس لي خبر سوهي ماآل آته موج
ڏپهان نيوهس تلت ٿن آن آسماني

دُمم تنه بياڪ ٽڏ جهي ات جهين منز
دوشي ٿنه ڪرنه لجه تيرزاه ياره
ديڪ ون تها ومنت ايجو انه
فني اس نيب ليڪين ڪره مردي
بشڪل خرت ٿنهنڊي رنگ و رفتار
ينه ڏيشي اده ڏي خوف جان جهو
سوگوه زالت انس بليه سودا ره
اڻت گوه سرمه ڪر من پان با نه
بوجن بليه ڪاش آوڪه هم مه شاباش
شهنشاه ڪس جهو خر ڪيا ه تن نا و
پرستانڪ شهنشاه سانو سردار
وجهت تش ڪن ذوق جنت را ان اجهوا
ڏره قل وڻه ونل دي نه مخته پهلي
دهان از گوهر و ياقوت پرتش
مدور ڪيا ز نخدان وبه سيب
شڪم تهنڊي وي فاني قاقمس لاف
ڪوه ڏهيو پيٺه جهس ستون از سيم ساده
جهونه وادس تن نش لي فت وبه آمد
ٿنهنڊ همراز جهي اس الشهنشاه
صفت اول جهه زن سي سر ڪجي جور
اشمس نهنڊ سن بنان مخته بواني
جههي تهومرت هيڙ شاهن اک پري فوج
سٽها د تعريف ونهم گوس بنياب
مه ورمنه آمتبد زندگاني

شه پرېن گره نیوېن همانم
بو جو بیدار نامت که سجلدی
شه گیبه بیدار یامت چهوشېمو
به تنهائی مه گوا ده خوف لب بال
زجان خود ته چهوک هر اگو اُمنت
جوانی زی هین کهنه کر ته برباد
بو آمن نا و لوزنت جا تو چهوېن ببه ر
دلس اندر بوجن هنر ست دلس چهیم
تمو د بوهس شهزاده ته مانن
انک میوه نه سپینا نک ڈلم نېوتس
بوجو دبوهم اگر بوزی شهنشاه
بلی عشقن سو بوزی کنهن شاه
دپی آخر بوزالت نا رسی منز
ته بوزان پادشه چهوازا خوت
نتهی گیو یا متهن زی ایجوانه
نگا باه میوه بهو لک هر گز مرکنه
تقیید کره تمو با دختر شاه
بوجو کره تس تیر زاره پاره
لب شیرینی کرن می هیت گفتار
دوهر که تو رکن شاهس لچی و
بیهوی وچهو شاه پرېن وی دختر
می کره منت جهو لوی خ نه برباد
محله خانس اندر گو سوی وانی
کوټهس منز آیه خر خون ماران

اچهین پټ پره د آسوم تهند مه لهم تو
نمت کره هس لصد آداب تسلیم
نبر دروازه کن نامت صدگو اگر
دلوم تمه پره پ نهتم ایجوانه
نوی چهوک پان یا زنے یوز آمنت
بلبه تمه سخت کرنم لعن و طعنه
ته و چهینے انو متوی چهوم لولنی لو ر
بوجو نامت انوی تشریف جل جل
به بیانی خطره مهمان زان
بهمانی کرن مهمان نوازی
به عشقن راز آخر نیره بدخواه
انی سوی و تر نظر کن زی یجو آنه
ته ماجانک نه پانک کهنه کرکنز
ته د پرس بدمه زالک گیو متهنت زال
نمی فتنه بهو آرس غائبانه
ته نیرک نا ره اندر شاد و خورسند
امی سینی ته کره خوشیاڈ عیش وه
اندر عشقن هس کره منت جهه یا زه
بهمان بلبه نار و چهو گرمی انس جال
لو تهوهن پر پره با فراغت
پریشان چهو تمی بلبه موی دختر
شهن معلوم گو بلبه حال دختر
ون بابا مادر و دختر و وانی
گوټهس کرنی تلاشی جایه جایه

وچهیم خواه شو نگت بر تخت شاهی
و چهانی زمه دلس گو خوف ته بیم
بو تتو وانت بو چی گیبه غیب یکبار
ته پانے زاک اندر قید خانه
پرستانس اندر آک آدمی زاد
عرض کره مس بو ری جان جانه
بلبه لگو گفتگوئی بحث باهم
دلس اندر آسوی سخت و لول
کرک راضی مه پټ تس جنگو ی بوس
بعیش مس سپین بالکل سه راضی
کری تجویز زالن ایجوانه
کری اول سهٹاه هیبت جوانه
کری مس و قت کشتن کنهه و صنعت
بلنت و غن دزی زاه ته اک وال
جهو نت یاتر هر گز راه دزکنه
نبک آ ده شاه پرېس کو و جاوند
گوڈ چ گرمی ته تر او لمپا پاره
نبر کرهس بوجو تر زاره پاره
زتن کنیزن کری مه عیش و عشرت
نبر نیرت شهس بو ری کرن گت
دپن گستام آمنت آدمی زاد
نبر نیرت شهس چشمه کرن تر
دپان سی آیه لالان پان ماران
ته ڈلشت جهوس لچ وزان تمایه ماران

یہ تَت آسوس کہٹت زیر پَرہ
گنڈِتھ تمہ سوزنس بوٚ قید خانہ
دلس اندر گمُت می خوف بیاہ
نیتھس جرمس سزا یی شوبہ زالُن
وصیّت چھم کرُن تی بوٚ وارہ
خدا ہاوم مِہ جلدی ایلچی صورت
بوٚ جۍ یلہ بوزِ فرمان شہنشاہ
گنڈِتھ صافہ بیا ہیٚتی سہ برسر
تموٚ پَرہ پوٚ سہ شاہ ہیٚزم جمع کر
تَلِتھ آسوم تَہ وِ پارِ ی آسی گیہہ
اندر نارس تہ وس حق بوٚ وارہ
تمی شاہس کہ شوٚ رکتا بیش
قطب ظاہر یہ آمُت دریتان
وُچھِتھ می کُن گتہ ہاوان آسی حیران
دزُن آسند چھُ ظاہر زہ ہزار
خدایس کُن بوٚ روزِتھ آسی رحیم
اگر بوٚ زک بناوُن خانہ داما
نَس شاہس نِکھہ تِل پَڈ اکابر
وُنِتھ تہہ ندی شاہن کرہ پانہ منظور
بہت آسی سہ شاہ تہ اہلِ دربار
بچاوُک خالقن ازظلم بیداد
بدن چانِی وندِ ہی نیٚنی ہیر کرِتھ
وزیرو دِیُتھ شاہس کُن شہر پارہ
ہمس طوطس عطا کرِہ می نپن ہال

رٹِتھ کڈ بس تمی ہیروِن پرِ دِہ
کرِتھ زنجیر ہیوٚ ہمس سوئی دربار
دِیُک شاہن لڈُن گژھہ برسرِ دار
گنڈِتھ گل عرض کرِمی بادشاہس
اگر زالک شاہ ہاوُن مہ نارہ
وصیّت شاہ بَرین کرِ سہ منظور
انوک گیہو نِشاوُن پیش شہنشاہ
انوک گیہو حسب تجویز شہنشاہ
دزیر وِتی امیرو شوٚ رکیا کر
ستو طرفو دِیُتھ تَتِ نارِ کیار
کران چھِ ویس ہاکس کُن نخ اوپارہ
سو محرم روٗد اندر نار موجود
اوِی ظاہر سہ ملکس چھُ نیو نار پوران
وزیرو دِیُتھ شاہس ایتھ شاہ عالم
قطب آسی تہ نِی دُنہ دَرین نار
وَزی نہ نار آسہ تَس رازی چھی نارہ
بمی سیٚنِتھ وِزہ چانِی خانہ آباد
دِیُک شاہس کرُن شوبی یہ منظور
دِیُک شاہن لڈیوُن نار یروٗ ن
بدست سیٚتھ شاہن جای تہ اوم
بناوِک بادشاہن خانہ داماد
اسی دیدار شوبی آنہ ہاوان
ہمی ساتہ اسی عقد کرِ ارادہ
انِن قاضی کرِ و وُن عقد ہیوٚ بند

کرُن تمہ کوٚہ زِیادِ ش لعن و طعنہ
وُچھِم حاضر سہ شاہ ہمی اہلِ دربار
پتہ گژھہ نار سی منز خوب زالُن
پرِی شاہن پلینس نیک نامس
تَلِتھ روغن مِہ زالیو چھُ وصیّت
سپاہن کُن دِیُتھ روغن انیو زِد
بوٚ جو کرُمت لباس مرد دربر
تنے ملو ہم زہ پارِ ی تی سرپا
لدِتھ نہ ہاوس زینس اندر ندیمو
خدایس کُن ونان آسوس چھِ تی زار
خبر دار و خبر دِیُن بادشاہس
جسم تی جان سالم تس چھُ موجود
وزیران و امیران آسی لاران
یہ شہزادہ چھُ ظاہر قطب عالم
کرِی ایٚ ی وارسی منز جای محکم
ہمس معبود سیٚتھ آسہ پانہ
وزیران و امیران آسی حاضر
ہمی وِن لولہ نارن کرِ منتوی ر
تَلِتھ انوہس وِ زیر سوی دربار
بوٚ چھو نا منت شاہ یہ دورہ ہاوم
خدایِن تھاوِ نک تی با سلامت
اشارہ سیٚتھ آسس لیو زہ ہاوان
دِیُک شاہن بلا شک میان نَیہ تار
دوہن کیتن غذا آسن وُن کرِ و بند

Library Sri Pratap College,
Srinagar.

کرہ دعوت پگاہ داوو منادی
گیم پیداتیس شادی ز شادی
پگاہ داوک منادی در پرستان
پرستانا انک شہنشاہ کھیاوہ ناوان
اکس غنبایس اندرہ آسم مرتہ ھاوان
شنبہ آسوس لوح رزن لیج ماہی
دوہہ اکہ عرض کرمتہ پادشاہس
پتھاہ آسان فلکہ چھمپرت ارا کیدوہ
تلنت پرے لو انو اسن آسمانی
صندوقس منز نہون ہمرہ دختر
دلوم پرلو تہ وانک قافی ٹ
ادہ و ایس گتہ ہوس اہمیر بان
امی دوہہ بابہ میانوی برعدالت
تمس کشوررستانس لچکاہس
وزیران و امیران و ٹھمی آہی
ادہ پرسش کرم بابن شتابانہ
گمت آسوک زہ کتو و نتو مرتہ شرف
لوجن ہنڈ گاش بنیکوی لج از دلوں
اتن وقتن لیکہس کوسم ہرانی
تمن پرین دلوم رخصت بحابدم
صنوبرت گمتہ آسو در پرستان
عدالت آس موقوف دن و رتن لوہ
تمس نیہ چھوس کران لو حکمرانی
ستم میانوی بدبنا کینہ نو آو

کرہ و سازو سرود و شادمانی
پگاہ سالمہ کران آدہ دست بوسی
و چھیم تت فوجہ فوجہ پرے پیرا ایوان
اکس مفتس کرن مہمان نفی ادی
برائی نغمہ آسم پرے وقتابان
دہ ہن کنیزن کرم تت جانہ آرم
مرتہ منت لعل گرہ ہا خانمانس
کرم منظور رخصت پادشاہس
لدت تخت تس پکان آس بر ہوائی
بلی پرے لوانوس در محلہ خانہ
اسی جلدی زہ و ان ہنین وت
دلوم پرین دیوتہ جل جلا زمینس
کران قافس اندر آسوی حکومت
دلوک شاہس صنوبر آو باماہ
نیک ہمراہ اسی شاہس نشتی زری
گرہ تی سوک زہ درمت بہربیکا
غمو سپتی جھو بیمار گل کوہ قاف
ہتوم نیتر گرہ ہنت مرتہ شاہ پرس
اشمس تہندس لو ان مخنہ نہائی
نتہ مرتہ داخل کرم مے محلہ خانہ
اتی زینت تمی اک ماہ تابان
بیت اندر گہمرزہ ممی قوبا عالم
مرنت بابہ کرم مرتہ پادشاہی
بہوی چھو شرط جانوی اکچو انہ

کرنت تھا و ہمن ز عقد بندی
انک قاضی کرک ادہ عقد بندی
بہر گونہ ضیافت نہ ناوان
کران پرے مرتہ آسم دست بوسی
دوہن آسی کران نغمہ سرائی
دوہن نغمہ شبن بایار گلفام
دم رخصت گرہ ھی بنیوی گرہ بوا
بمعہ دختر اجازت میول صبحن
ٹھہاسا مانہ دتوم لعل و گوہر
تمی سانہ لو واتس کوہ قافہ
بموت ماہس نشہ زی سعی رہ سامان
خبر سوزم مرتہ بانے بابہ جانس
خبر میانی نیک تس پادشاہس
بلی گو ام تنکارک کرنہ قصدہ
نیکن اپنا کنی کت محلہ خانہ
گمت آس جانہ باپن سخت لاچار
ز اول تا آخر حال و لومس
چھو تمسند نا وگل و اراہ صفت تس
بہ لو زنت شاد گومی قبلہ عالم
سپین قافس منادی خانہ ماہ نہ
اندر قافس و زان آسو ساز و سنطور
بتی شادی ضروری آسنوی غم
بہوی چھو جوڑ میا لوے گل ہمس ناو
ز تی وان ز ی کلہ لو بان بانہ

د پس شهزادي ایشاه ولا
کړه زنځیر آخر چهیت په تهومتر
چهوهون انسانه سند ولکهواني
به پنجره کیا زه چهي ده لز متري شي
ته کړمنت د عذ چهوي مه سبت پانه
به پنجره نهاد متر چهي دانه دانه
مه کړمنت د عذ چهوم زړي سبت پانه

جهانس نټ ته عادل شهریار یاره
سبب ملکوي مه د نتم الشهنشاه
د تهنت پاني ګلشن چهوک ړنت انانی
کوډ د کوه چهوک کړان علي ای ایا
ونت سر بوټي کله یان پاڼه
صنوبر شاهني د نوش عذ ایاه

ته د نتم اتیر خواري چهي ته توچتر
غداس چهینت په تهومتر چهوس کلان کیا
نلنت خواري به ګل چهي انتر نکري
کوډن ملکوي مه نتم زړي جوایاه
کوډن د نتم په ساروي انه داخ
قطعه منده ني ساروي سرا یا
دني بو کیا زه تهومتر قید خانه

بیان ساختن صنوبر قصهٔ گل شهزاده

اندر آسوس شو نګت بو محله خانه
دوهک پاڅن شو نګت آسوین یاران
ګل اعضاء د چهیم از حد ګمنت سرد
سرد ګیمنت زړه اعضاوان نهر چهیا
نبر آشس بو دامتر بهر حاجت
نمي وقته عقل یا نس مهرادم
جدا ګیه ګل مه انشر در محله خانه
ګوریس نهنیس د چهیم ډیمنت ازنم
تلوم فیچه کړم هیبت سیسن
دنم مهلت دني بو داره واره
ګنډنت زلو زړه ګهنه سوه رسالت
دوان آس هار ساران لور ثریا
شهاه دوه ګي بېه سه حال د چهوس
اندر کړن آس مه انیخ جوان زړ
دیوم تمني د نیوبه کمینه نشان

دني ساروي ته کړن نها د جان نه
نصف راتن هنګه منګه ګوسن بدل
چهمس به د پس کهورن مي لالا رتهي ګرد
د یوم فیرنت امي مکرچ کتاباه
لحم سردي مه دري کړه طهارت
صبح بله فلونه کوتاه مه برم جا
د وهس آسس لد منه آب د انه
د چهوم لاغر ګمنت مه سب اچوزنګ
زهر من نشاي تم هرته بن
نصف راتن بوان آس ان د شنه پاي
ګهنت ګړه ګسي بهي هر روز هران
بلي د نه نیم سیوه حال د زد ای
هنم بیر آسودمي تن سرد د پس چهمس
دلس اندر مه ګنه تنګ ګل چهبه کننام

به ګل هنت چهوس شو نګت بر سند ناز
دماس چهوم ایواني مشک تاتار
امس کړن مه توم د نتم سبب کیا
نبر آسس بو دامتر زړي ګوي کیا
دنن امسند شهاه مه زړ سبت زام
جهانک اچه نامنت سر سي زاو
اندر ګوسي طوبلین بو در آیدم
نهکنت د اراه بمنت آسوي دوان اجر ننګ
سیبن ک مه دیوم شهر باره
نیتم بیره یوان د اپس کړزن ګړاي
نمي کړني نمي ګر چیان بر باد
کله نړ اوک ګهورن بټي لوکه د ریاد
اده نهو مي دلس اند ګهټنت ګټ
45 ګړان بایاران آس عشق د آرام
بېه بدوي ایوسي ګردزن باز

دڈیم گمر تھوزہ مہ کنتو تیز رفتار
بہوشیاری مہ کر زم زری خبردار
پلنگس پٹ کھٹ مہ تر آ و آرام
کرن بستر مہ سینی مکر و ی جان
ہنھم مارن مہ کھرک آ سوس لوچ ہتیار
گنڈن زیو تیر لاگن رفتہ د امان
اُسنا کر نوت ربا وی جہو مہ مخفی
گرس پٹ بو کھنوس ہار ان جہوس نار
ہناہ اک شہرہ بیرون آ ستو گیاہ
اندر زائی مکانس سہی یکائی
پتہ پتہ جہوس یکان لو جان جانس
نہ گل گنڈت جہ ستا ادہ بتعظیم
دِس تم زنگین و ان زیر کیا گوی
کران آ اس یہ بو ریخ ارہ یار
ٹھاہ زاری کرس نیز شرارت
ژہس سینی و تہت گیہ سبد زنگی
وچھان جہوس د ارہ کن بو ز تیار مت
بو روزت ژیر یا منت انتظار س
کڈم شمشیر پرمی نام مولیٰ
دنم دارت تیر زنگی کرن ور
زجنگ زنگی امی مو کلاو یامت
کڈت شمشیر د ژن زنگی جو اس
سگن وچھان زنگی آ و لا ران
د ژن نھف زانگھنی نن جای ترس

لادت زین تہا و زان ی آید سو سب ہوار
دوہس مشغول الیس و دِل رعد ابت
سولی آسوس کھوان ہر روز طعام
یہ گل ہٹ بو شہ نگت د رمیجا جا
و تہت گیہ آستہ آستہ گل پر قرار
اچھن دی وان سر مہ لاگن د رایہ بیرون
دنوم آلو ستیس کن بجلدی
پتہ پتہ گوس امسی جان جا س
بیان انت منز جہو اک جنگی جونا
زلنگ سینت انومرت خوان اشنا ہی
سوخوان خاطر نہوس زنگی جو اتس
کرس تم لعن و طعنہ بے نہایت
ونک لیے پیر طلاق میاکو زہ از جہوی
ٹھاہ زاری کرس یم بیز شرارت
نمی سینی شرارت گو تمس د د
پلنگس پٹ کھٹ یم بیٹھ باناز
بتھوی زنگین کرن ہتو شہر آ حیت
کرن ہتو زنگین بوسہ کنارہ
اندر گوسے نہ دروازہ کرم وا
گلی نیونم کڈت زنگی امہ زجنگ
کرن می رنس پٹ استقامت
گرہی آ منت مہ سینی سگ و فاد
سگس گل لوراستی ہیم ما وان
بجای نسر لا این نھف رگن یا م

د نت دار و غمی تہا و م یہ گفتار
سیر شام محلہ عارنج مہ نیز مرت و
یہ گل آ ایم ہتو ی با سو ز سامان
اُپز لا جم بند مہ پان بانہ
کڈتا ندرہ گنڈن امہ سوزہ سامان
طولس منز گرہ تہت مہ آ گیہ کڈن نیون
انم گرتم سین تیز رفتار
اچھو آ سوم مہ جہو و منت منسدی و کرس
التو ی و انت تہر وتہ از سواری
سوخوا نچہ ہنت نمس پٹ جھی زانی
گوڈن کرنس نمنت آداب و تسلیم
منگن لنز زنگین از حد شرارت
تمس دتو نے رٹت تم مار وا راہ
نمس زنگی جو آ س آ سو کیام سخت
مکانس منز و چھم گل پانز زنگی
وچھان چشم و تی گو تاہ دم ماز
یہ گل سا ون کری تم سینت پانس
وچھت مہ گو دِس تیر خار و خار
کرنت دشنا مکاری و از لتے پور
د کہ دنو نم پتہ لائیم امی سنگ
سو زنگی کھارنی امہ پٹ مہ سینس
یہوی سگ میانو ظاہر یار غمخوار
امی ہوان حملہ کہ زنگی جو اس
تہر زنگی وسن ہیوی سر انجام

سو گو کمزور سے پنبوس حسینہ و چالاک
زشمشیر سرمہ ڈٹھو من بھی زنگی
نیزہ زن ابستہ کرم اک تیلو دو قوتی
یہ سر تھادم کھنت اتی نخش و نان جیہ
بھوی گو سگ کرن اعش و فنائی
اندرہ طشتی جیہو تیغ جنگی سندی سر
نہ کرمنت وعدہ تی نیزت بعد قصہ
قصہ ونہم ادہ مرنگ جیہو نہ غم
کلہ حاضر بھوی جیمنہ در زنگی
لبوم نہ میستہا کرادم تنگ و پوکی
مہر انگیزہ سیتی جیس مگر زان
بچکا ظاہر نہ نشتس اہی یار جانی
یہ سر میاں کو کر زنہ کو نہ انکار ا
دو من کنیزن اسی نخش کہ قرارہ
بلی تمیز ملک بھوی ہم لو پیغام
گوڈک پاٹھی کرن تمام سواران
جمع تھاوت کرن اندر نیتان
بلاک خو دگنہ من جو ہشن ولس جیم
ہٹن رخصت ہیس گو برائے آب
پیتی آہوس کبابان موجود
دیس سیمبر غنی شہزادہ کن تھاو
مہ تھو مرت آفتان خبر نہ ہچھوں حسن
پیرن پٹ تل سیمبر غنی باز
تکھ پٹھہ شاہزادہ وارہ ونران

گلی می جامنی تامت و تن چاک
بیرہیم ڈو زنگی آس ہیرون
مہر انگیزہ نش سوی گو ود ائی
مہر انگیزہ زیر تخت تھو مٹ
جیوندان ہیو فاکہ سوی بجاوی
ہین سردار تھادم سگ وفادار
ڈی ٹیر برو نٹھ پکڑن تیر جھینبہ
ڈہ کہ ہم وعدہ یاوی حال اسارزی
مگر وہم ڈلت کنو گو سو زنگی
زلرزہ کھٹو تی تھیو دردویش
اموکی سحرم مہ کرنم جیون روان
خبر پہچی مہ جھمینہ دانہ معلوم
کری شاہن ٹھاہ تنی وارہ یارہ
دہ من کنیزن کرن تت جایہ آرام
شکارس جیہدی گرتہا فی صبح تا شام
کرہا زس کبا یہ شتکہ بیتن
پکان آ و شاہی کن تھا دو خندہ
وجہوم غو ابن اندر می قبلہ عالم
دیس رخصت تھیو بلیہ ونیس خوا
کڈت ہاون سیو برنارس کنوی م
گوڈک پاٹھن کبابان ہیراو
انت ساماں نش ٹیڈا تشاون
ترنت دروازہ ای گتہ تیز پرواز
کمان کنیزن دہمن تت جایہ آرام

تمی ہون ہیم گشتہ کرتہ زنگی
بلہ سردار سندی جیہو نمو خون
سوڈ ورم گو ذلت در ملک قیم ویس
تمی اظہار میا نوی ہر جیو کہ مت
تمی وقتہ یہ گل تھادم بیجیسر
قصلت وان کھار یہ سردار
زہ گل گنٹ دیس غم شاہ عالم
مہ وددم مخمنتک دوشن یاردی
گبرزان گو سو زنگی سو ہکین ہوی
جیہو ہمیو پسس اندر بدبخت و لخوش
صنوبر شاہنی دوئن بہانی
زندی گڑہ منہ تشنہ تخشن تلی اوم
کری ہر چند شاہن تشس ہزار ا
زمجلس سینہ شاہس جیو چو انجام
شکار رت تھیون اندر بیتان
لذت تھاون اندر تم آب بیتن
زہ گل گذرت دیس تش شاہ عالم
دتم رخصت ون الی شاہ عالم
یکا لی گو تشی سالی ڈوڈ
دیان سیمرغ دا تنی تو تی تام
دیس شہزادی اے غمخور من
بنن وودا وسادی یوڑہ نان
تکھے ارس تی سی خ اتناون
منگن رخصت ہتن سیمرغ عشی نام

پڻ گهر شاهزادي سڀئي آيو
قلعي ۾ نگين هندن کي تم شهرن
قلعي ٻيڙ دالو آخر وقت گو شام
اندر قلعي سج ڍاڪيو فرش کر صاف
زنگي دختر بهشت تخت تي آس
گرڪ باهم کنار ٿه مشفقانه
ٻئي سئين کهڻ ٿي خير ٻاٿاه
تنهن شيريڻ انهي پڻ آسي سوانو تام
زنگي دختر تو جن ٻنهي معه فوج
دٻان ٿه نگين آيو وڪئي ڊ
خبر ٻوزنت سوسهر آ دلاران
ڍدٻاري جنگلس شهرن کري گهير
لطف زاده لين تنهن تي ته شڪار
ڏنس رخصت اڻ ن زاره ٻاره
جميله بانو ٻنهي ڀله ته آنهي پيو
لوان ڀلو ڏجهوٽي با حشمت چاه
پڻ کيو سر جڪيو سڀئي ٻانڌ ڄا ڄانه
ڪلهه ستيڊڻ باني بيزا آو
ڏيهن کينزن کرڪ نت جانه آرام
خدا جي اتنا ويٺو مرادن
ڏيس ٿه آنس جيئه حڪم لوز
لمي آسڻي تم گرمت هرنه انزو
ڏنس شهزادي اٽي احت جان
تنس کرجانه انهر وان شعو به ٿي شمر

گئه هين ته قسمت تي تنت ومت آسو
به تنهائي پکان گو بر سواري
نيڪ نته پادشاهي خبر تام
اول جهو ٻو زمنت حوال زنگي
بيٺهرسي ڪينز زخربه آس
وزيران ميران اتي نهٺ تن آئي
قصه سادي ڪينز ڦي نو سرا
زهر شير تيهاون سيڻ شڪار
گنڊنت سا مانه زنگي کيا دوان موج
مسخر آس تم زنگي ڊ لاور
پڻن تو جا ٻين تن ويٺهرن
گئه ڏن شهزادي کرني سيلا ماه
نه کهبا ونت کوت گرني آرتي يا
هٿنگ رخصت پکان گي رفته رفته
محله خانن انڊ باني اڙت گو
ٻئه سئيني چين تس ڪٿي نا ناه
ڏين تس جهڪ تيز ڪيک محلخانه
ڏين تس جهڪ تنه ميباني لو خواهر
هوان آس ڏ اڌ عيش صبح تا شام
پگه نيرڏ تي اڀي دلبر مين
ٻو شوقن جان آس کر تري گير
پگه نيرو کرنه سامانه ته سنز
لطيفه بانوي گالن جا دوي سان
هه رخصت جهوم تس هئو جان جانه

سواري سج ي تلن گو هتونه رخصت
تمس نهره فقط سوني ات باري
جهو منت آغه سانوي اکو قاف
قلعي اندر پکان گو بيد زنگي
وچهنت شهزاده نيرنت آبه پانه
تمس شهزادي ڏ اداه برڪ هاي
صبح قلو شيرسي تم گره نه پيغام
هتن سيني اهي زنگي ڏتن تار
ڦلاين منز نهو کنه گهنتهه موجود
پکان ٿي شهزادي سڀت باکر فيه
بکهم واتهي پيو شيت گرو شير
ڪله سئيني ڏلو ٻن شيرن جواباه
تم رخصت مئه آمنت لول ڦ اراد
جميله باني پنس ڦ ات لعد هفته
نهوي بانو يه جهو گرنه شاد کوناه
ڏين تس گن مئه تم شهريار
ته ٻو زنت شاد گيه گو ناه سه ٻانو
موافق بلکه مشفق تر ز مادر
جميله بانو پرکن ڏ بو شاهزادن
کمران جهه سنه ابر خواب ڦ خور دن
پگه نيرو تنوي ٻيٺا مختصر لوز
لطيفه بانو يه هنڌن باغسي نهز
گرين ته زاره ٻاره جهيم سخو اهر
ڏنس عافي سه جهي مه مشفقانه

هر یو حافظی نښ کړ غائبانه
لطیفه بانو یه هندسی باغ اندر
یو وائی گل گنډټ کړیش سلا ماه
بو حاضر گل گنډټ اقباله جانی
کړان جهک جادو کن کړیه جهوحانی
هرن ښکلی بوټی کړه هتیم ازفن
سهاه شهزاده اندر باغ موجود
بی شهزاده کړ تک جلد آزاد
ښکل خود کړ کې هم هرنه آزاد

پکه کړه په سکهر باګا روانه
خط لکهت قاصده سوز کړ پښ شاد
کړه میانوی الو نانیک نام ماه
لطیفه بانو یه کړن د پوشاهزادن
آمه سوم وعده کړیت نازکی جان
جمیله بانو بنیم خاص رانی
ښکلی هرنه وتم کیا ته جهوی
اګر ایمان انګ با المصطفی ژی

هر کړنت ګی یکانی راه بندر
لطیفه بانو یه هیت تخلص اکن آسه و
سنو رباغ ګومیت لڅ ره جانی
نصیحت بوکړی شته نهاوری کن
مسافره پو بتا اوس جانو آ نګن
آمی کړه شهاه سه عذرخواهی
شهاه شاهن کړ ننده تی خانه برد
ته تراوکن جادوګاری عشق خدا
وکړه وان کړیس بوخانه برده

عجز و زاری نمودن لطیفه بانو پیش شهزاده

کړیم تخ زاره پاره عذرخواهی
نمی هرن کهو نی دم کړنه افسون
شهاه ټکن هندی شهزاده کم
لنت زی محنتک ان دوتن هاری
مرخص کړنه ګی پنین ملو کن
دین شهزادسی زرد وز مهمان
یه خواهر حجم مه رخیر دوتن باشن
اکس هفتن کړی دعوت لطیفن
روانه ګی دو منزل دم نادس
خبردار و کړ دی قهوس آګاه
غنیماه اک لیوان با خیمه خرګاه
اګر بیرو جنګس ساری مرد ما
بی کنځه تم کړ انی آس همدم

دیم کلمه لګی بو پاریاری
کړن آزاد ساری تم کبوتر
نشی شهزادی تم آیه سه خیم
دن خرچ سفر سازن برابر
دعا کړه همیع ندوی اس جان تن
همه یم ان خویش و اقربا نوازه
ته جهوک مهمان میانوی ان رخسته
ګرز هفت هفته هتوک رخصت بانو
سه ماهی وات تم در ملک قیموس
یه قیموس آسه پدر مهر انګیز
مهر انګیز انه شهرس لوا لاه
اکس محلس جهه لکمن خیمه خرګاه

کړن هرنه نمی از باغ بیرون
منن ټو عمره پنه کیا رګی شر
ونکسن بن بن احوال هاری
ضیافت کهاده وان تم کبوتر
لطیفه بانو یه ان ایمان زجان
شهزاده بانو شو بن کیا دلنوازه
تهوس منظور دعوت شاهزادن
یکانی آس منزلن تم رات تر دوه
کړک شهر تر تنه خیمه خرګاه
خبر کړ و خبرو هس لږی تیز
شهاه شهزاده مارګ اس کړ و کیا
بی ساری ن لا و اصحاب جاه
ګرزه هت او دول شهزادن همدم

تنګ دستو واېن د ول آسوی خبر دار ان ميران نے وزيران شرط بوزت ګړهی باني پښيمان	مهر انګيزه تهو مُت شرط آسوی يه آمُت شرطنه بايت کيا اهی غم	صدا بوزت ملکا دپو پادشاهن اوی بلمت نقارين نے ورجهون بم تهلکت وايچ ان د اره نه نيران

صدای نقاره شنیدن مهر انگیز

مهر انګيز باغنس منزکړه و قه
ګمت بيزار زوه ئې شه کن جهو دره
بادشاه دا آيه د ابه شاهزادی
مهر انګيزه د بولنش د ن حکم کياه
نهون تمه پرده پانش د رميانه
ونکه نه جل بمي د قته ثنی سر
دُنسنام آيه د اره شاهزاده
مه لنس مهاري خبر چهی پوز کړد هيان
ګوډن قيموس شاهن سو ز پيغام
سلاماه وکن شهن هانی زبانی
يه بوزت ګو سو د قاصدی دربار
اندر باغنس ګړهيت سو باګر ونه
نکمه شهزادی ګو شاه قيموس
شهانه تهه تهت ګړه نس سلامام
ز نعبد عرض و تسليم شهنشاه
ولسنام آهی د اره سرکشيده
ثه و نيتم تا وينوی نسبه کرام
انګه نه تاب ای غاز ګړه دل

صدا بوزن نقارک د وراز د
منش همراه ان د جهه کن جهو امت
سلام ګړهی سو يتی نيون بانس
دين تم کړه مه جلدی شرط اظهار
شرط بادن هن تس شفقانه
مه کړه مُت عدد جهو مين شرط زيم
منش د انت هی ګے د مراده
وتی بد صرف سادی ل ګړهی
اده شرط کف نی سادی سرانجام
خبر و نيم ګړه نت سن يه جانس
نشی شاهن کړن احوال اظهار
شهن د جهه هم کړه نی پامه يامه
يه شهزاده اتامن د چهان جهو ئس
همت کړه نے نمس آداب و تسليم
پرزهن شهزادسی د نی نام پتا
شرط بوزت نمی ګی تیر پشیمان
سهاه شهزن اندر بوګوس بيح نام
پرزهن شاهن تين تس شفقانه

کنيزی کن دين ای خور پيکر
زجان خو د جهه کن بزار ګومت
مي د ای نمن شهزاده همراه
بجه اباه بو زمی نش د وز ښيا
مه و نيم ګل کړان کياه باصنوبر
بوکړه نيتهر تمس تيتی همانادم
دين شهزادان اے غاز ګړه جان
ان نله پادشاه اجهو ر بياک
ان نمه قاصد سو زان د ای
يی انزن ګړه هت سی يی پانس
تياری کړه شهن باحمله اسر
پير ده آيس بوزت زها يه ملکه
بيتهوی شهزادنی د جهه نے شهنشاه
ګړس قيموس شاهن تو ره تعظيم
دين شهزادسی ے نور ديده
بتقدير الهی بيت د لوک جان
شرط به تهاو منت جهو سخت مشکل
ژه و نيتم تاوينوی لوجوانه

داستان دربار باختن نام نسب خود بشاه قیموس

به سوچ الماس بابن کړ منوني ها و
شه قیموس ساردي بوزه ناوُن
شرط امسند ونے بو شهنشاه
گوډن پړ هغس خبر پانن مې چها
گر هس ماراز دل از پرده بیرون
تې وقته بوتس سینه نیر و غیرت
دیُن واپس امي اي شاه عالم
یه بوزت پاره پاره ماگرهي ل
فقط چوک تري کړه اني مکړه ني فند
دیُن قیموس شاهس کن به بیباک
پزس میانن ابز کړه پان پانه
امي انصافي تري کړه عدالت
بو وته ها پز کړه م کن اغنبار ه
شهس انداند بهت بډبډ اکابه
وزیر وتي امیر کیا برک چاو
مسافرن اکي ولوّ کیا خبر چهم
خبر شرطچ اگر چهن ها وتن جل
به کړ لقدیر کي هوتن مه نش بند
اگر حاضر مسافرون کړن لو
اگر حاضر کړن بوون مسافر
وزیر و د پومس کن ایچو نه
کړن حاضر و نان کیا چوک بهانه
وزیرن ټل بهت ست خود سوختنه
مهرانگیزه روس گیبه سیاهي

لقب جاچي بخشش نعمت ترتس بها و
به دختر جان لیبه چهي مهرانگیز
وتي عیب عامس منز ونے کیاه
اجازت تري هتین بهر. بار دیگر
امي از نام و اراه هارمت چون
دیُس قیموس شاهن اي جگه بند
ونے بو شرط ساردي کنهه مېرعنم
مهرانگیزه د بوتن بادشاهس
کړن شمشیره بیتني ټل تره ون بند
اگر بادي شرط بو دانه دانه
ته ماچهي خوشخبر انځوش بهانه
گوډن نیتس وتر هم بادي مکوانن
شهادت مي دیم سوبي شهر بارا
دن امسنیس بهارن سنیده آو
مهرانگیزه دلوط هرمرن آو
خبر چهمنه کتوک آسو کورکن گو
دگر نه بوټس کله ون زکړ ټل
عرض شهزادي کړ بادشاهس
ینه ناراض مي پټ وزه مه و
ټسندین ماگر هس در دل گرد
کړن حاضر ونان آیا چوک بهانه
دیُن شهزادي الصاحب سخت
وچهن زنگي شهاه گو د شکسته
دران مجلس تهي کې بسته کړنت سوي

نسب ني کرام ساوي وارده باوُن
امي ملحق بنن شمشیر تهو تیز
خبر شرطچ مه ساري اي شهنشاه
اگر حالي کرس لو جان چهوس کړ
بهي چهون عذر کړ منت شرط بوزت
شرط باوت نبک امسند ته خاوند
ولیکن شرط باون سخت مشکل
اگر چهي کهنه خبر و انک مرادس
یه بوزت شاهزاده گو خشمناک
شهادت کن دیم مه دلیرانه
امي بابت ضرورت چهم شهادت
سو حاضر گرشه و کړن در مجلس ناز
وزیران و امیران آس حاضر
شهن بو کوره وتنم تمسندي او
جواباه د تو نه هاس شاه عالم
خبر کمه شهره کن نم ترا و مرد و
کړان چهو بیم بها نه مکه تي فند
تمس قیموس شاهس لحبکا هس
لکهت هنتو گوډن شهزاده تحریر
به لحنیت گو وزیرن کیاه تزرات
دیُس قیموس شاهن ایچه اینه
گوډن نهد کوز بیهدو تلیته تري
زنختن ن کډن بامت زنګي
مهرانگیزه دپونس ون به کس چهوے

وڃڻ شهزادي هنئو حال زنگي
غمن پٽ غم امي تنها دم اضافه
سڳ گل نه ٿيڻ ان تم از پريشان
وڃڻ وقت اهس سخته بناني
نه ڏيئي بادشاهن آهن زبيران
صنوبر شاهي تن ڪجه ڪلاهس
قلعه اندر سڳ گل ڳيه سو سپاهيان
ڏٺس ساڻ هاري تم ٿيو زنگي
ڳيه آمنت بشارتس سڻائي اسو ڪه هو
ڪله ٽوڻي تس نه زنگي بڻ هس
هئون هئوس بمسند جاي تم جان
صنوبر شهس ڀاران باطراف
امي ڪرمت ملڪه حال اظهار
مهر انگيزه جهوٿيه پانه معلوم
اڇيو ڏٺم ڪنو لڳوزم بيه پانه
سفر نيئوي ٻله شاه لوزه ناون
انگ قاضي ڪرڪ وڃڻ عقد پڙهو
مهر انگيزه هندي بابه جانن
ڏيئي شهزادي ايشاه عالم
ڪوه قاف پيو مه ناڏيهم وٽ
ٿيم مهمان لس لوشامن
ڏيان آسو انتظامس خود شهنشاه
بدعوت از شهنشاهن ڪر ويا د
ضيافت کباڦ ناون تم شهانه

مهر انگيزه لڳڻت ڳيه ڏنگي
صنوبر بادشاهن ڦانڪس ناو
حڪومت ماڻ سندتس در پرستان
نئين ڦاڻس قلعس زنگي لباني
نشي زنگين ڳرپٽس آهن وانان
سڳ گل ماٺ مت شباني دراپه تنها
يت اندر ڇپي لباڻ زنگي پهلوان
اڇيو وڃيو بادشاهن جان زنگي
ڪرڻ اڏ مرده ساري زنگي منحوس
گلي سڻئي ڪله ٿياون عذابس
لٽڻ وڃڻ لسه گلي هرروز سوزان
امي ٿيه ڪورچاڻي لوزه ناون
امي بابت ڳستت ٿيه ساسه پيدار
وڃڻ از ابتدا وانتها حال
سٺهاه سخني نوجم شاه زمانه
وزيرس ڪن شهن ڏنو جهين لب راضي
وزيران وميران شاه دو خورسند
ٿه تو مت شهره بيرون خيمه خرگاه
مه جهيم سجيه بستين زمنڪ عالم
سوته شهر ڏٺو آهين ڏنه شاهن
نئين زبيران جهوته از خاص وعام
يڳاه داوي منادي شهرياران
پهوي ڪرمت وپاري آسو ارشاد
اڪس هفتن فرزان آسو زو منظور

ذلت آمنت به زنگي ڪوه قافه
ڏيان گل بادشاه باني ڏٺس هاو
هن وقته جيڪس ڪو سهم هراني
سڳ گل آسي شبانه تو ڪرهاني
ڏوهه اڪه نڪ سڻيتس بادشاهس
صنوبر شاه پيتس ح راو بر راه
بنيتس نه برفرمان ٿيو زنگي
ڏٺهس سڻئي بنان اداس به سنگي
ڪرت لسته هيڻن گل قيدخانس
لڏن ٿياون وحشي تم قيدخانس
ذلت آمنت به زنگي از ڪوه قاف
بگردن خون ناحق کهاره ناون
گذشت ڦانس ح ڪرمي ياپه معلوم
صنوبر شاه گلني نيڪ بد حال
وڃت قصه سو زنگي پاره ناون
بمي وقته ان گذره لڳو ر قاضي
گذشت فارغ ڏڻ قيموس شاهن
يڳاه دعوت ڪرڦاي نيڪنام ماه
جميله بانو بيه سٺي ماه طلعت
منادي ڪرڏ وپاري بادشاهن
توڪلتا نومي شبانه خيمه خرگاه
امير فنرن بيه تاجدارن
لوان ڳي بادشاه تنو هر ڪرانه
تيج شهرن گمر ملڪن سٺهاه ڏول

انگ سنبرت گوڏن سکين سخن آج
بہت شهزاده تهيا هيت نه نانه
ڏوهين ڪنيزن ڪرين سُنت جا آيه رام
تمي وقت جمع تهاڏن ڪن تي فوج
زنده رزت ڪرو آن مهيه ملاقات
خدا تهي ليا ڏن آئي ڪري بار
دتس تيتي تمي بيه فوج و لشڪر
بحشمت شاهزاده گوراڻه
تهوي رخصت هتو ڪتم نير تهي ڇگي
تره ليله هت پڪان پله الز مجنو
گذهي هن نامه شاه شمشاد
دل افزا نامه هت شتوي عطر آميز
ڪڏهن نامه دتن شاهس بدل بار
ڏجهت نامه شهنشاد شاد ڪيا گوهي
ڏزيرس ڳن ڄي لوي شمشاد شاهين
آمي ڏڌهم ڏدباره زندگاني
سرنامه بنام ذات باري
اتهن هتو لڳن پرورد گاران
حقن ڪڏهم سو مطلب زواره
نجوشر ڏوي جهڙ زن حور جنات
سرا پا حال هيتوي ڪرنه اظهار
وزيرن ڳن ڏين وتو به ترچها
ستن اندر گنوي رڏ ومنت سج
ڪنيزان ڏيبي پيڪر غلامان

ڏنگ خيرات ٿرا ڏڪ نج معراج
حميا هه لو نمن سردار تهاڏن
ڪهڙا آس عيش و عشرت صبح شام
اگر ڪهڏوس نه نده لو با سلامت
ڏم رخصت گر هو هيرت همين ساعت
نگر جيزن نيه حتر ميان واره
گره ڪن گوراڻه باڪهو قر
تمن نه اپانه ني سين ڪنيزان
ڏوهين ڪنيزن گر هت نک غردي
لکهون نامه لقبله عطر آميز
براي داخلا انزم مهر ارشاد
سو نامه هت سو قاصد واتو درباب
پترت تان تهن قاصد سر تمام اهل دربار
منهون جن شيخ نامه آس زن نگاش
سهاه شادي ڪرم مي نامه دارن
وزير پر سو خط کيناه ڪيک ستت
تمي نامه مشڪلن ڪره ستر گاري
زندگي لونس خدا اين بهر خلد مات
هيو ڪي اسوم ڏس هي خاره خاره
بگه وانو سجده مرت شهنشاه
سلامت سس آس پشاه جهاندار
سو فتح المأس آمن جها ڏوباره
حمد ذات پاڪس سي نه زنده آه
سو شهزاده انگن باحشمت و فر

بيه تها وک لکت تس محله خانه
مهر اکبر فرمان مانه ناڏن
ڏوهه اکه يادبيق مول تهيه موج
غلامانه چالو جهوس لو تا قيامت
ڏين شاهن گري نه ات لو انکا
ڪرن شهزادي تم ناده پاره
لذت لي اپانه ني مستو خانه
بعشوه تم لو اني راحت جان
ڏنگ ته خيمه خرگاه شهر و بيرن
اتن تم قاصده ادلوس ٿڙو ته تيز
روانه گو سو قاصد جن هوا تيز
شهرس نداند هت تهس اهل دربار
ناله هيو کهندا اي نيڪ شروي
ڪرن تن قاصدس شاباش شاباش
ديو خلعت آس اهل زنگاري
بجان مشغول گي شڪرانني ميت
زيهر خدمت شه ڪرد گاران
ڪر ظاهر دو باره اس ملاقات
ڪنيزه ناره آنه مي بهر خدمات
خدا تهو في سلامت حشمت جاه
يه خط پر شاه شمشاد ن سر و پا
مه تتو جها مه ندمي لو دبده
شهانه تر تهه الدس مخنز اپان
انک ڏيس شمه حور پيڪر

زنانہ سوزنی در محلہ خانہ
سٹھاہ کر لو کو تی تر نہ شاری
نادلے تا آخر حال و نو تک
نہ وچھنی یہ گیم اَدہ اریا یٹ
ژٔری ژٔ رُتم دِ تو نی انصف تن
یِرن دِلن قسم از ذات باری
خدایا تو رکنو کنہ ہیو منہ سامان

یلی دِ چھو ال لٹو نے درکنارہ
شبانہ مال ماجی حال برتھ رہو یس
یمن احوال ماہ و سال تو تک
یہ قصہ گو ختم الحمد للہ

تمام شد گل و صنوبر کلاں

وزیران و امیران آنی ساری
زنانہ آسو ک ستم سوی یانس راتس
تو وبتہ کر کھ باہم عیش و عشرت
دنن والن شفا دیہ ذات مولا
ہمت ژٔنی ہرس ادہ ذات پاکن
عفو گژھ ہنم کرن عیب ساری
امید اللہ رحمن کیہ ہیو صوف شعبان

غزل از حضرت شیخ سعدی شیرازی رحمۃ اللہ علیہ

ای بہا لا چو صنوبر بی نخ چون میم بے و
تا بگیر در نخ برآمد ای نگارا خا و طے
تا و بے آمد نگارا چون مرا از عشق قاف
میم و بے در شین و حے اردستہ دار دال و واو
گر بگو بستان مشتاقان گاف زا نفد زا
بر سر شرط دا نہ ران لام و عین نون و تے
شاعران بسیار گفتند شعرہای پر نمک

زلف داری ہمچو عنبر جیم شین کیف و آ بے
چہرہ ماہ تند نگاہ چشم چون کاف یے نون دال
داروی دردم تو داری زہی ما...
میم جیم نون واو نون ... از عشق
مردہ ہا را جان دہی از عین شین ...
ای نگار اگر تو ما را یکنی مہمان ...

آفتاب عاشقان ماہتاب دلبران
دردمند و مستمندم تن گرفتہ تا و بے
لام و بے لام و بے بنہادہ یا شین تا سحر
گر بکردی یاد من الحکم یای لام و بے
بر سر کوی تو ما را گر کسے رنج شود
نقل ما زم گر کتابا دو واو ...
کس نگفتہ شعر ای سین عین دال ...

تاریخ طبع از حافظ محمد حسن وفائی

بود این نسخہ نامی گل صنوبر
بروح بخشد تفرح ای برادر
مہر دلدادہ گفتا نام تاریخ

بعاشق میدہد مژدہ ز دلبر
وفائی از قمر تاریخ می جست
۱۳۲۹ ہجری

مہر انگیز این نسخہ دلآویز
پس از ترتیب این قصہ سراسر
ز طرز خوب موزون گل صنوبر

کتبہ قاضی نظام الدین خان نیازی

ملنے کا پتہ

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج رنبیر گنج بازار و مائسمہ بازار امیرا کدل سرینگر کشمیر